

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA W REJONIE UJEJSCA - CZĘŚĆ CENTRALNA I PÓŁNOCNA

Autor:

mgr inż. arch. Elżbieta Joseph - Tomaszewska

współpraca:

mgr Jakub Skarszewski

lic. Marcin Tomczyk

tech. Grażyna Wieczorek

Luty - marzec 2014r.

– wyłożenie do publicznego wglądu projektu planu –

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
2. FUNKCJE I ZAGOSPODAROWANIE TERENU	5
3. CHARAKTERYSTYKA STANU ORAZ FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA	6
3.1. Cechy i właściwości elementów przyrodniczych i ich powiązania	6
3.1.1. Powierzchnia ziemi, budowa geologiczna i kopaliny	6
3.1.2. Wody powierzchniowe i podziemne	7
3.1.3. Klimat i topoklimat	8
3.1.4. Struktura przyrodnicza, bioróżnorodność i powiązania z otoczeniem	9
3.1.5. Krajobraz kulturowy	10
3.2. Struktura elementów środowiska w powiązaniu z otoczeniem	11
3.3. Zmiany dotychczasowe i tendencje zmian w środowisku	12
3.4. Ochrona prawna zasobów środowiska	12
3.5. Jakość i zagrożenia środowiska	13
4. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA	15
5. UWARUNKOWANIA EKOFIZJOGRAFICZNE	15
5.1. Przydatność terenów dla funkcji użytkowych	15
5.2. Tereny, których użytkowanie i zagospodarowanie z uwagi na cechy zasobów środowiska i ich rolę w strukturze przyrodniczej obszaru, powinno być podporządkowane potrzebom zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej	17
5.3. Ograniczenia wynikające z konieczności ochrony zasobów środowiska oraz występowania uciążliwości i zagrożeń	18
6. USTALENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	19
7. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO	21
7.1. Ustalenia wstępne	21
7.2. Cele rozwoju gminy i ochrony środowiska, a rozwiązania projektu planu	21
7.3. Ocena projektu planu w aspekcie przydatności terenów dla różnych form zagospodarowania obszaru	23

7.4. Ocena projektu planu w aspekcie funkcjonowania struktury przyrodniczej w powiązaniu z otoczeniem	24
7.5. Wpływ zmian w zagospodarowaniu przestrzeni na elementy środowiska	26
7.5.1. Wpływ realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na powierzchnię ziemi	26
7.5.2. Wpływ realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na wody powierzchniowe i podziemne	26
7.5.3. Wpływ realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na warunki aerosanitarne i klimat akustyczny	28
7.5.4. Wpływ realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na zasoby przyrody i krajobrazu kulturowy	28
7.6. Szczególne zagrożenia środowiska	29
7.7. Metody analizy skutków realizacji projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	30
8. STRESZCZENIE	31
9. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	32
ZAŁĄCZNIKI	
1. Synteza uwarunkowań ekofizjograficznych w skali 1:5000	
2. Prognoza oddziaływania ustaleń planu na środowisko w skali 1:2000 (pomniejszenie 1:4000)	

1. WPROWADZENIE

Przedmiotem opracowania prognozy oddziaływania na środowisko jest projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru w Dąbrowie Górniczej w rejonie Ujejsca obejmujący teren części centralnej i północnej dzielnicy.

Projekt sporządzono w oparciu o Uchwałę Nr XXX/520/08 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej dnia 24 września 2008 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza w rejonie Ujejsca” i aktualnie obowiązujące przepisy oraz akty prawne, także wyniki konsultacji.

Zakres prognozy oddziaływania na środowisko określa art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.).

Zawartość prognozy odpowiada zakresowi i stopniowi szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu przedmiotowego mpzp określonym w piśmie: Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach (RDOŚ-24-WOOS/7041/960/09/rk z dnia 15 grudnia 2009 r.).

Główne cele prognozy to:

- eliminowanie na etapie sporządzania planu, ustaleń sprzecznych z zasadami zrównoważonego rozwoju danego obszaru i jego otoczenia przez równoległe prowadzenie prac nad projektem planu i prognozą,
- wprowadzenie zapisu ustaleń zapewniających możliwość działalności gospodarczej i zaspokojenie potrzeb społeczności lokalnej przy równoczesnym zapewnieniu równowagi przyrodniczej i trwałości procesów przyrodniczych.

W przyjętej **metodzie opracowania** prognoza określa, analizuje i ocenia:

- skutki dla wszystkich elementów środowiska, jakie mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenów i realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- stan i funkcjonowanie środowiska przy braku realizacji ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i dotychczasowych tendencjach zmian,
- rozwiązania planu z punktu widzenia:
 - zgodności projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym,
 - zgodności z przepisami prawa,
 - skuteczności ochrony różnorodności biologicznej,
 - właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania z pozostałymi terenami,
 - przewidywanych w planie warunków zagospodarowania terenów wynikających z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowości gospodarki zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych,
 - zagrożeń dla środowiska i ludzi wynikających z ustaleń planu,
 - skutków dla istniejących form ochrony przyrody,
 - zmian w krajobrazie.

Prognoza, w sytuacji niekorzystnych dla środowiska ustaleń planu wskazuje możliwość wprowadzenia:

- rozwiązań alternatywnych,
- działań w zakresie łagodzenia niepożądanych skutków,
- działań kompensujących negatywny wpływ na środowisko.

Metoda pracy sprowadza się do czterech etapów polegających na:

- zebraniu informacji wejściowych (kartograficznych, planistycznych, inwentaryzacyjnych, formalno-prawnych, programów, opracowań specjalistycznych i innych)
- analizie materiałów, ocenie stanu i zagrożeń środowiska wraz z wnioskowaniem do projektu planu
- współdziałaniu z autorami w trakcie sporządzania projektu planu zagospodarowania przestrzennego z pozycji ochrony zasobów środowiska i tworzenia warunków dla zachowania zdrowia mieszkańców
- sporządzenie zapisu przedmiotowej prognozy i załączników graficznych.

Podstawy prawne prognozy to przede wszystkim:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2006, Nr 129, poz. 902 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.).

Ponadto w pracach nad prognozą oparto się o przepisy zawarte w następujących aktach prawnych:

- Ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Tekst jednolity Dz. U. 2012, Nr 0, poz. 647)
- Ustawa z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych (Tekst jednolity Dz. U. 2007, Nr 19, poz. 115, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. Prawo geologiczne i górnicze (Tekst jednolity Dz. U. 2011, Nr 163, poz. 981),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. (Tekst jednolity Dz. U. 2004, Nr 121, poz. 1266, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (Dz. U. z 2013r. poz. 21)
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne (Tekst jednolity Dz. U. 2005, Nr 239, poz. 2019, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2003, Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2004, Nr 92, poz. 880, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 3 października 2008r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2008, Nr 201, poz. 1237)
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. 2007, Nr 75, poz. 493)
- Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2008, Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U.Nr 213 poz.1397) ze zmianami wprowadzonymi przez Rozporządzenie Rady Ministrów z

dnia 25 czerwca 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2013 poz. 817),

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2007 nr 120 poz. 826 z późniejszymi zmianami), ze zmianami wprowadzonymi przez Rozporządzenie Ministra Środowiska z 8 października 2012 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2012r. poz.1109),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2006r. w sprawie dróg, linii kolejowych i lotnisk, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach, dla których jest wymagane sporządzenie map akustycznych oraz sposobów określania granic terenów objętych tymi mapami (Dz. U. 2007, Nr 1, poz. 8)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 47, poz. 281)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 października 2007r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów w środowisku substancji lub energii przez zarządzającego linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem, portem (Dz. U. Nr 192, poz. 1392)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006r. w sprawie warunków jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektroenergetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883)

Podstawę merytoryczną opracowania prognozy stanowią:

1. Opracowanie ekofizjograficzne do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza w rejonie Ujejsca (BRM „Katowice” Sp. z o.o. - sierpień 2010 r.),
2. Raport oddziaływania na środowisko dla zadania „Przebudowa drogi krajowej nr 1 do parametrów drogi ekspresowej na odcinku Podwarpie – Dąbrowa Górnicza, km 14+00 - 20+500” (WASCO S.A. Gliwice-październik 2010r.)
3. Aktualne informacje dotyczące powiązań drogi krajowej z obszarem opracowania i jej uciążliwości akustycznej (2012r.)

2. FUNKCJE I ZAGOSPODAROWANIE TERENU [1,2,3]

Większość obszaru zajmują tereny porolne sporadycznie użytkowane jeszcze rolniczo. Stopniowo są zajmowane pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Mieszkalnictwo to obecnie zdecydowanie dominująca funkcja Ujejsca.

Zabudowa mieszkaniowa (i usługowo-produkcyjna) koncentruje się przy głównych ulicach:

- na osi północ – południe przy ciągu ulic Ujejskiej i W.Broniewskiego
- na kierunkach wschód – zachód przy ciągu ulic: Ujejskiej i Olimpijskiej oraz przy ul. Krynicznej.

Najgęstsza zabudowa o tradycjach rolniczych, występuje w Podedworze (stare centrum wsi). Aktualnie zanikły dystanse przestrzenne pomiędzy dawnymi przysiółkami. Obudowywane są wszystkie drogi, w tym gospodarskie obsługujące

pola. Starszej zabudowie towarzyszą sady. Ujejsce jest wyposażone w podstawowe media za wyjątkiem kanalizacji sanitarnej.

Tereny otwarte to w większości nieużytkowane już pola uprawne (głównie w części wschodniej obszaru) i łąki – głównie w części zachodniej obszaru.

Zarówno poprzedni plan zagospodarowania przestrzennego miasta jak i obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza (uchwała nr XXIII/374/08 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z dnia 30 stycznia 2008r.) znacznie powiększają tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową.

3. CHARAKTERYSTYKA STANU ORAZ FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

3.1. Cechy i właściwości elementów przyrodniczych i ich powiązania

Zgodnie z art. 3, pkt. 39 Ustawy Prawo Ochrony Środowiska, środowisko to ogół elementów przyrodniczych, w tym także przekształconych w wyniku działalności człowieka, a w szczególności: powierzchnia ziemi, kopaliny, wody, powietrze, krajobraz, klimat oraz pozostałe elementy różnorodności biologicznej, a także wzajemne oddziaływanie pomiędzy tymi elementami.

3.1.1. Powierzchnia ziemi, budowa geologiczna i kopaliny

Według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego (1998) obszar planistyczny **położony** jest w podprovincji Wyżyna Śląsko - Krakowska (341), w makroregionie Wyżyna Śląska (341.1) w mezoregionie Garb Tarnogórski (341.12).

Zróznicowana **rzeźba terenu** wynika z położenia w obrębie Garbu Ząbkowickiego. Najniższy punkt terenu położony przy przebiegu drogowym na łąkach „Dworskie” to 288m n.p.m. Najwyższe - na Górze Chendówka i pod Bukową Górą (336m n.p.m.). Różnica poziomów wynosi 48m.

Wschodnią część w obrębie garbu cechuje wyraziste urzeźbienie z lekko wciętą doliną w ciągu ul. Olimpijskiej. Zachodnią – wypłaszczenie szerokiej doliny rzeki Przemszy. Spadki, większe w części wschodniej, łagodne w części zachodniej, często przekraczają 5° na zachodnich zboczach garbu; głównie pod Górą Chendówką (Pod Górą, Przedewsie) i w rejonie Rowce – Granice.[1,2]

Występują tu **formy geomorfologiczne** [3]:

- w części zachodniej i centralnej – pokrywy utworów lodowcowych i polodowcowych,
- w części wschodniej – progi strukturalne zbudowane ze skał wapiennych mezozoicznych o stromych stokach kuest (spadki przekraczające 5°)

Formami antropogenicznymi są drobne wyrobiska do 5m głębokości po eksploatacji wapieni w rejonach progów strukturalnych (kuest) i piasku (w rejonie boiska).

Budowę geologiczną [2] rejonu obszaru opracowania charakteryzują:

- w warstwach głębszych prawie pasmowy (o kierunku północ-południe), układ utworów triasu dolnego: w części zachodniej (piaskowce, mułowce i iłowce czerwono-brunatne) oraz dolomity, margle i wapienie w pasie centralnym, i utwory triasu środkowego: wapienie, margle i dolomity (warstw gogolińskich i błotnickich) na pozostałym obszarze,
- w utworach powierzchniowych dominują plejstoceny deluwia piaszczyste ze zlodowacenia środkowopolskiego. W rejonie Dworu – triasowe margle

dolomityczne, dolomity i wapienie. Na wzniesieniu nad Podrowcami – triasowe wapienie płytowe, faliste oraz margle warstw gogalińskich.

W obszarze opracowania, położonym „poza granicami terenu górniczego” *, nie występują złoża udokumentowanych **kopalin**. Wapienie i piaski eksploatowano tylko dla potrzeb gospodarczych.

Brak też terenów zagrażających osuwaniem się **mas ziemnych**.

Wg „Mapy geologiczno - inżynierskiej miasta Dąbrowa Górnicza” [4] **Klasyfikacja terenu dla potrzeb budownictwa** wskazuje, że w obszarze planistycznym na głębokości 2,0m ppt dominują dolomity, wapienie, margle, piaskowce, iłowce, mułowce oraz ily ze zwierciadłem wód głębiej niż 2,0m obejmujące tereny wyniesień Garbu Ząbkowickiego. Tereny zainwestowane występują na gruntach, na które składają się piaski grubo-, średnio-, i drobnoziarniste rzeczne, wodnolodowcowe i eoliczne z przewarstwieniami żwirów, pyłów i glin pylastych ze zwierciadłem wody na głębokości ponad 2,0m.

Niekorzystne warunki posadowienia dla wszystkich rodzajów obiektów cechuje obszar wypełniony namułami dolinnymi w rejonie Piasków. Ewentualna zabudowa terenów charakteryzujących się występowaniem wody na poziomie 0 - 2,0m ppt. wymagałaby zabezpieczeń przeciwwodnych. Szczegółowe rozpoznanie geologiczno – inżynierskie zawiera tabela będąca też rozwinięciem legendy do planszy uwarunkowań.

Gleby w obszarze planistycznym są zróżnicowane. Na wysoczyznach występują rędziny brunatne (Rb), u podstawy wzgórza - gleby brunatne wylugowane (Bw), a w sąsiedztwie Zarowca - gleby brunatne właściwe (B), na terenach leśnych na północy - gleby bielice i pseudobielice (A). Dolinę wypełniają czarne ziemie zdegradowane (Dz) oraz gleby mułowo – torfowe (Emt).

Z rodzajami gleb kojarzą się kompleksy rolniczej przydatności gleb.

Kompleks pszenno-wadliwy (3) przypisany jest rędzinom położonym we wschodniej części obszaru.

Kompleksy: żytni (żytnio – łubinowy) najłagodniejszy (7) – w rejonie ul.Karsowskiej, a doliny po zachodniej stronie Ujejsca to kompleksy trwałych użytków zielonych – średnich (2z) [3].

W klasyfikacji bonitacyjnej dominują grunty IV i V klasy, w części północnej – VI klasy. Nieużytkiem na luźnych piaskach był obszar pomiędzy ulicami: Mieszka I, Olimpijską i Dobrawy (tereny zadrzewione i wyrobiska, z boiskiem sportowym pośrodku). Nieużytkami są też drobne wyrobiska po eksploatacji piasków i wapieni dla celów budowlanych.

3.1.2. Wody powierzchniowe i podziemne

Przed powstaniem zbiornika Kuźnica Warężyńska, obszar opracowania położony był w bezpośrednim lewobrzeżnym dorzeczu rzeki Przemszy. Odwadniały go dwa niewielkie potoki ze źródłami na terenie łąk w rejonach Podrowce i Dworskie [5,12]. Obecnie odbiornikiem cieków (w formie zaniedbanych rowów melioracyjnych) jest przełożona rzeka Trzebyczka opływająca zbiornik od wschodu i północy, i wpadająca do Przemszy poniżej Wojkowic Kościelnych. Betonowe koryto Trzebyczki jest

* Pismo Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Katowicach L.dz. KAT/512/0288/09/07847/Km z dnia 11 grudnia 2009r.

obustronnie obwałowane. Rzeka utraciła więc hydrauliczną z podłożem, ma antropogenicznie zaburzony reżim hydrologiczny [6].

Zachodnią, dolinną część obszaru opracowania cechuje występowanie osadów czwartorzędowych sprzyjających utrzymywaniu się pierwszego poziomu wodonośnego na głębokościach rzędu 0,5 do 5,0m. Ujawnia on wahania zależne od stanu opadów atmosferycznych. Hydroizobata 1m obejmuje tereny łąk i zabudowy Ujejsca u podstawy Garbu Ząbkowickiego

Najistotniejszym w omawianym rejonie jest triasowe piętro wodonośne występujące w utworach wapienia muszlowego i retu. Zasilanie tego poziomu odbywa się głównie poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych na wychodniach utworów wodonośnych.

Większa, wschodnia część obszaru planistycznego położona jest w obrębie szczelinowo – krasowego, triasowego zbiornika wód podziemnych (GZWP nr 454)* eksploatowanego dla zaopatrzenia w wodę subregionu Olkusz – Zawiercie. W Ujejscu zlokalizowane są trzy studnie głębinowe o łącznej wydajności 7800 m^{3/d}. Woda ze studni pompowana jest do dwóch zbiorników wodociągowych o pojemności 2 x 1500 m³. PWiK uzyskało pozwolenie wodno – prawne na pobór wody ze studni w następujących ilościach:

- studnia N 1 O = 4032 m^{3/d} (Recki Las)
- studnia N 2 O = 1452 m^{3/d} (ul.Olimpijska)
- studnia N 3 O = 2316 m^{3/d} (Góra Bocianek)

Wojewoda Katowicki decyzją znak: OŚ – 7211/28/98 z dnia 20.06.1998r. ustanowił teren strefy ochronnej pośredniej zewnętrznej obejmującej wschodni fragment obszaru planistycznego. Jednak w myśl zapisów zawartych w ustawie o zmianie ustawy Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2011r. Nr 32 poz.159) wszystkie strefy ochronne ujęć wody ustanowione przed dniem 1 stycznia 2002r. wygasły z dniem 31 grudnia 2012r. Oznacza to, że aktualnie nie istnieje strefa ochrony i nie obowiązują zakazy zawarte w decyzji znak: OŚ – 7211/28/98, jednocześnie nie jest znany termin ustanowienia nowej.

W wyniku poboru wód utworzył się lej depresji pokrywający się częściowo z zasięgiem GZWP [7].

3.1.3. Klimat i topoklimat [2]

Wg klasyfikacji klimatyczno – rolniczej R.Gumińskiego (1998) obszar miasta zalicza się do dzielnicy częstochowsko – kieleckiej, którą charakteryzują :

- 1) średnia temperatura stycznia: od – 2° do -3° C
- 2) średnia temperatura lipca: około 17° C
- 3) średnia temperatura roczna: od 7° do 8° C
- 4) dni z przymrozkami: od 112 do 130
- 5) dni mroźnych: około 20 – 40
- 6) ostatnie przymrozki wiosenne: w końcu kwietnia lub na początku maja
- 7) czas zalegania pokrywy śnieżnej: 60 – 80 dni
- 8) okres wegetacyjny: 200 – 210 dni
- 9) opady atmosferyczne znacznie zróżnicowane: 700 – 750 mm /rok
- 10) przeważają wiatry południowo – zachodnie i zachodnie o prędkościach średnich 3 – 4 m/s. Cisze wypełniają 17% czasu.

* Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych - Załącznik Nr 1 – wykaz zbiorników wód podziemnych przyporządkowanych do obszarów dorzeczy (Dz. U. z dnia 14.07.2006r.)

Obszar opracowania charakteryzują topoklimaty korzystne, średniokorzystne i niekorzystne dla osadnictwa.

Tereny o korzystnych warunkach to:

Tereny o topoklimatach powierzchni form wypukłych z niewielkim stopniem niebezpieczeństwa wystąpienia przymrozków radiacyjnych, a w tym:

- topoklimat niezalesionych form wypukłych; zboczy od NE do SE i od SW do NW o nachyleniu powyżej 5 stopni, oraz zboczy N i S o nachyleniu poniżej 5 stopni (1.2)
- topoklimat terenów płaskich poza dnami dolin, na gruntach nieprzepuszczalnych (2.1)

Oba rodzaje wymienionych topoklimatów o korzystnych warunkach występują w obrębie wzgórz Garbu Ząbkowickiego.

Tereny o średnio korzystnych warunkach topoklimatu to:

- tereny płaskie, poza dnami dolin, na gruntach przepuszczalnych (duże spadki temperatur w czasie pogodnych nocy) położonych w starej części zabudowy Ujejsca, w rejonie boiska sportowego i w północno – zachodniej części obszaru planistycznego (2.3)
- tereny wyżej położonych den dolinnych z wodą gruntową głębiej niż 1m (3.2), położonych w wąskim pasie oddzielającym tereny o korzystnych i średnio korzystnych warunkach topoklimatu od obszaru cechującego się niekorzystnymi warunkami topoklimatu.

Tereny o niekorzystnych warunkach topoklimatu to szerokie dna dolin z roślinnością łąkową i wodą gruntową występującą na głębokości do 1m. W czasie pogodnych nocy – zastoiska zimnego powietrza. Niebezpieczeństwo wystąpienia przymrozków radiacyjno – adwekcyjnych (3.1) w obszarze opracowania obejmują łąki Dworskie, zabudowę przy ul.Ujejskiej i łąki po jej północnej stronie.

Ogólnie na terenach istniejącej zabudowy dominują topoklimaty o warunkach średnio korzystnych, w niewielkim stopniu modyfikowanych w okresach grzewczych.

3.1.4. Struktura przyrodnicza i bioróżnorodność

Strukturę biologiczną w obszarze planistycznym kształtują:

- fragment kompleksu leśnego przebiegającego przez Granicę, a tworzącego istotny korytarz ekologiczny o skali ponadlokalnej, wspomagający ciągi powiązań pomiędzy lasami siewierskimi i doliną rzeki Przemszy, a terenami parku krajobrazowego „Orlich Gniazd” z obszarem krajobrazu chronionego jako jego otuliną. W skali miasta jest częścią lasów Trzebieszawickich o funkcjach węzłowych.
- wilgotne łąki w dolinie rzeki Przemszy o względnie wysokich walorach przyrodniczych z zadrzewieniami (topola sokora w rejonie Górki – Piaski), częściowo na gruntach organicznych, z licznie występującymi gatunkami ptaków, w tym rzadkich i rzadkich o tendencji spadkowej. Element struktury związany z funkcjami korytarza szerokiej doliny rzeki Przemszy.
- tereny porolne na stokach Garbu Tarnogórsko – Ząbkowickiego z zadrzewieniami śródpolnymi i zarastającymi wyrobiskami po eksploatacji wapieni do celów budowlanych.
- skupienia zadrzewień w rejonie stadionu i szkoły oraz w otoczeniu remizy przy ul.Ujejskiej.

Roślinność potencjalna w obszarze opracowania to:

- żyzna buczyna sudecka na terenie wzniesień Garbu Tarnogórsko – Ząbkowickiego / *Dentario enneaphyllidis* – *Fagetum* /
- u podnóża; grąd małopolski serii ubogiej / *Tilio* – *Carpinetum* /
- w rejonie Granicy – subkontynentalny bór mieszany sosnowo – dębowy / *Quercus roboris* – *Pinetum* / [9].

Roślinność rzeczywista nie odbiega zbyt od „wzorca” w rejonie Góry Bukowej i Reckiego Lasu (poza obszarem planistycznym), których obrzeża obfitują w murawy ciepłolubne, pojawiające się też na terenach sąsiednich. Także las w rejonie Granicy w zasadzie zgodny jest z siedliskiem potencjalnym (bór mieszany świeży) [2]. Są to obszary o największej bioróżnorodności. Zbiorowiska wilgotnych łąk są znacznie przekształcone i zubożone. Byłe uprawy (z niewielkim już udziałem agrocenoz) porasta roślinność segetalna. Występują azotolubne zbiorowiska okazałych bylin. Szczególnie ekspansywne są zbiorowiska trzcinnika piaskowego oraz nawłoci kanadyjskiej i późnej, dobrze się czującej na wszystkich siedliskach.

Zbiorowiska śródpolnych zarośli są tu jeszcze stosunkowo słabo rozwinięte (podobnie jak i tereny z zaawansowanymi procesami sukcesyjnymi o kierunku leśnym). W zaroślach zauważa się tarninę, głogi, ostrożeńce, i inne.

3.1.5. Krajobraz kulturowy

Krajobraz kulturowy obszaru opracowania kształtowało od najdawniejszych czasów osadnictwo związane z funkcjami rolniczymi. Wieś Ujejsce – mimo regulacji z XIX w. – zachowała zasadnicze elementy dawnego układu przestrzennego, ze średniowiecznym centrum osadniczym i kompleksami nie uprawianych już pól i lasów. Centrum zabudowy o zachowanym jeszcze wiejskim charakterze rozciągnięte jest w linii północ – południe, wzdłuż obecnej ul. Broniewskiego. Ulica Olimpijska to dawna droga wiodąca do średniowiecznej wsi parafialnej – Chruszczobrodu [10].

Znamienną jest trwałość historycznych funkcji i form przestrzennych Ujejsca mimo zmieniających się uwarunkowań politycznych i gospodarczych rozwoju. Rolniczego (wyłącznie) charakteru miejscowości nie naruszyło nawet nabycie od Siemieńskich (w r. 1864) ogromnych dóbr (wśród których były Ujejsce) przez Barona Ottona von Kramsta, właściciela kopalń węgla na Śląsku [11]. Wpływ postępującej w bliskim sąsiedztwie gwałtownej industrializacji staje się zauważalny dopiero po II wojnie światowej i wyraża się do dzisiaj rozwojem zabudowy mieszkaniowej oraz zanikiem funkcji rolniczych.

Obecnie krajobraz obszaru planistycznego i jego otoczenia cechuje:

- urozmaiconą rzeźbę terenu z kulminacjami terenu zwieńczonymi „czapami” leśnymi przydającymi wysokości wzgórzom,
- monotonią nieużytków porolnych z zanikającymi miedzami i obcą roślinnością (dotyczy to zarówno byłych pól uprawnych jak i łąk),
- chaos przestrzenny zabudowy rozciągającej się wzdłuż wszystkich dróg i „rozpełzającej” się w rozproszonych formach na ich zapleczu, a w konsekwencji:
- zanik ciągów widokowych na drogach publicznych.

Szczególnym „walorem” kulturowym obszaru opracowania jest niemiecka linia obronna z czasów II wojny światowej wyznaczona kilkunastoma bunkrami od rejonu cmentarza na północy po zachodnią stronę kapliczki przy ul. A. Gruszeckiego.

3.2. Struktura elementów środowiska w powiązaniu z otoczeniem

Ujęjsce wiąże z otoczeniem:

- struktura geologiczna:
 - triasowe wapienie, margle i dolomity obejmujące centralną i wschodnią część obszaru opracowania, oraz piaskowce, mułowce i iłowce triasu dolnego położone wzdłuż obszaru dolinnego w zachodniej części obszaru
 - czwartorzędowe utwory powierzchniowe obejmujące dyluwia piaszczyste na większości obszaru, oraz w części wyżej położonej – margle dolomityczne, dolomity i wapienie, a także w rejonie pomiędzy drogą S1, Zagrodniem i Podbagiennikiem – piaski i iły czerwone i pstre
- struktura geomorfologiczna: pagóry i garby zbudowane ze skał wapiennych otaczające zabudowę Ujęjsca od północy, wschodu i południa z obniżeniem dolinym w rejonie Góry Bocianiej (ul.Olimpijska), oraz pokrywy utworów lodowcowych i polodowcowych w wypłaszczonej szerokiej dolinie rzeki Przemszy w zachodniej części obszaru
- struktura hydrogeologiczna: wschodnia część obszaru położona jest w obrębie szczelinowo – krasowo – porowego triasowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 454 Olkusz – Zawiercie zaopatrującego w wodę pitną wszystkie miejscowości tego subregionu
- struktura hydrologiczna: pasmowy układ terenów źródliskowych z płytkim występowaniem wód gruntowych i podmokłości (ongiś bagien) w zachodniej części obszaru, zachodni kierunek spływu wód powierzchniowych i przepływów wód podziemnych
- struktura biologiczna – w dostosowaniu do zróżnicowanych uwarunkowań geologicznych, geomorfologicznych, hydrograficznych, topoklimatycznych i glebowych na terenie opracowania. Tereny zachodnie, dolinne zajmowały zbiorowiska łąkowe, wschodnie – agrocenozy, i lasy w partiach szczytowych. Tereny osiedleńcze lokalizowały się w obszarze stykowym pomiędzy łąkami i agrocenozami.

Szczególnie istotnymi powiązaniami obszaru planistycznego z otoczeniem są:

- funkcje zaopatrzenia w wodę pitną (zbiornik wymagający najwyższej ochrony ONO z uwagi na przepuszczalną strukturą geologiczną)
- położenie na ciągu powiązań przyrodniczych pomiędzy lasami siewierskimi, doliną rzeki Przemszy, a parkiem krajobrazowym Orlich Gniazd z obszarem chronionego krajobrazu jako jego otuliną.
- lokalne, ale znaczące (ze względu na kilkukilometrowy nieprzerwany ciąg zabudowy) powiązanie terenów łąkowych po północno-zachodniej stronie Ujęjsca z terenami zieleni w dolinie pomiędzy ul.Olimpijską i ul.Mieszka I, i dalej na wschód w kierunku Lasu Reckiego.

Bez zabudowy i ogrodzeń winien tu być utrzymany pas strefy bezpieczeństwa gazociągu pA400 biegnącego w rejonie przepustu pod ul.Broniewskiego odprowadzającego wody opadowe ze wschodniej części Ujęjsca w kierunku łąk na zachodzie.

3.3. Zmiany dotychczasowe i tendencje zmian w środowisku

Najmniejszym zmianom na przestrzeni dziejów podlegała powierzchnia ziemi. Pozostałością kopalni rud metali z początku XIII w. na Górze Bukowej są warpie

porośnięte buczyną [10]. Śladami niewielkiej eksploatacji wapieni do celów budowlanych są płytkie wyrobiska (zasypywane różnego rodzaju odpadami) na stokach Garbu Tarnogórskiego (Ząbkowickiego).

Dopiero wiek XX zaznaczył się działaniami w otoczeniu obszaru planistycznego skutkującymi na jego terenie:

- wschodnia obwodnica aglomeracji śląskiej (DK) na nasypie o wysokości 2,0 do 2,5 m stała się skuteczną barierą ekologiczną, także dla spływu wilgotnych i chłodnych mas powietrza z terenu łąk Ujejsca oraz dla funkcjonowania obszaru źródliskowego
- wyrobisko kopalni piasków w Kuźnicy Warężyńskiej lejem depresji mogło oddziaływać na osuszanie łąk, a po jego zalaniu, na podniesienie poziomu wody, (czemu sprzyjało także zaniechanie konserwacji rowów melioracyjnych na łąkach)
- ujęcia wody pitnej w bliskiej okolicy spowodowały powstanie leja depresji obejmującego większość obszaru. Z mapy hydrograficznej wynika, iż już w drugiej połowie lat 80-tych studnie w Pilecku (o głębokości 7,1 m), Przedewsiu (o głębokości 5,9 m) i w Podbuczynach (o głębokości 9,0 m) były suche. Natomiast w studni przy ul. Ujejskiej (zachodnie obniżenie terenu – czwartorzędowy poziom wodonośny) woda występowała już na poziomie 0,6 m ppt.

Zmiany o historycznym znaczeniu wynikają z zaniechania gospodarki rolniczej oraz z narastającej presji na rozwój obszaru jako zaplecza mieszkaniowego zatrudnionych w mieście. Rodzimi mieszkańcy wsi także utrzymują się z zawodów pozarolniczych. Oba zjawiska będą brzemienne w niekorzystne skutki dla środowiska.

3.4. Ochrona prawna zasobów środowiska

Ochroną prawną w obszarze opracowania są objęte:

- 1) zasoby wód podziemnych – GZWP Nr 454 Olkusz – Zawiercie na mocy ustawy Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001r. (tekst jednolity Dz. U. 2005 Nr 239, poz.2019 z późn. zm.)
- 2) obszary leśne na mocy ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995r. (tekst jednolity Dz. U. 2004 Nr 12, poz. 1266, z późn. zm.)

Wykonane w 1994r. opracowania waloryzacyjne wskazywały w rejonie planistycznym tereny do objęcia ochroną z mocy ustawy o ochronie przyrody:

- Ogólna waloryzacja przyrodnicza Dąbrowy Górniczej (F.Celiński, A.Czyłok) wskazywała na tereny poza granicami obszaru (Bukowa Góra, Recki Las) oraz częściowo w granicy obszaru – projektowany użytek ekologiczny „Pańska Góra” na południu.
- Waloryzacja przyrodnicza miasta Dąbrowa Górnicza (P.Cempulik, J.Betleja, K.Holeksa – PPPP „proNatura” we Wrocławiu, Oddział przy Muzeum Górnośląskim w Bytomiu) wskazywała do ochrony poza Górą Bukową i Reckim Lasem:
 - przedpola Góry Bukowej z kserotermicznymi murawami
 - łąki wilgotne w rejonie Podrowce częściowo na gruntach organicznych
 - łąki Dworskie także częściowo na podmokłych gruntach organicznych

W wyniku przeprowadzonej aktualizacji waloryzacji z roku 1994 wykonanej w latach 2007 (I etap) i 2008 (II etap) przez zespół pracowników Uniwersytetu Śląskiego pod kierunkiem prof. A.Czyłoka w obszarze opracowania planu utrzymana została

propozycja użytku ekologicznego „Pańska Góra” (w większej części zlokalizowanego poza granicą obszaru planistycznego) oraz propozycje terenów wskazywanych do ochrony prawnej. W bliskim sąsiedztwie są to propozycje – rezerwatu przyrody „Góra Bukowa” z obszarem chronionego krajobrazu obejmującego Podbuczyn, Lasy Trzebieśławickie, użytku ekologicznego „Ciepłolubne murawy pod Górą Bocianek” i Recki Las oraz tereny nad Wygiełzowem w otoczeniu obszaru chronionego krajobrazu. Obszarem chronionego krajobrazu proponuje się uznać także większą część zbiornika Kuźnica Warężyńska z dwoma użytkami ekologicznymi: w obrębie zbiornika i na jego południowym obrzeżu.

3.5. Jakość i zagrożenia środowiska

Powierzchnia ziemi w obszarze planistycznym została przekształcona w niewielkich fragmentach poprzez wyrobiska wapieni dla celów budowlanych. W pewnym sensie wzbogacają one krajobraz, ale stanowią punktowe zagrożenia dla czystości wód podziemnych GZWP 454 (składowanie odpadów niewiadomego pochodzenia).

Wg badań z końca XX w. gleby w całym rejonie opracowania są skażone metalami ciężkimi i zakwalifikowane ze względu na rolniczą przydatność do produkcji żywności w grupie B. Oznaczało to możliwość tylko uprawy selektywnej, tj. roślin, których części jadalne kumulują najmniej zanieczyszczeń, takich jak: zboża, rośliny strączkowe, drzewa i krzewy owocowe. Zaktualizowany Program Ochrony Środowiska wraz z planem gospodarki odpadami dla miasta Dąbrowy Górniczej na lata 2008 – 2012 [20] poddawał w wątpliwość tą klasyfikację z uwagi na czasokres badań i wieloletnie już obniżenie emisji zanieczyszczeń do powietrza. Aby ewentualnie przywrócić rolnicze użytkowanie gruntów porolnych w Ujejściu konieczne będzie podjęcie działań monitoringowych wynikających z obowiązku prowadzenia okresowego badania gleby i ziemi oraz prowadzenia i corocznego aktualizowanego rejestru zawierającego informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie standardów jakości gleby lub ziemi (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi). Grunty na stromych stokach wzgórz Garbu Żąbkowickiego są szczególnie podatne na denudację naturogeniczną i uprawową [7].

Stan aerosanitarny jest tu kształtowany przez warunki meteorologiczne i napływ zanieczyszczeń powietrza z terenów Śląska oraz koksowni i huty Mittal Steel w Dąbrowie Górniczej będących największym źródłem emisji zanieczyszczeń pyłowych w województwie. Dąbrowa Górnicza jako składowa Aglomeracji Górnośląskiej, w ramach oceny jakości powietrza dokonywanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia, zakwalifikowana jest w strefie C ze względu na klasę zanieczyszczeń PM₁₀ i benzo-a-pirenem, oraz ozonem. Przyczyny wystąpienia przekroczeń to: emisja z indywidualnego ogrzewania budynków, niekorzystne warunki meteorologiczne w rozważanym okresie (cisze), emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych. W mieście jest realizowany Program Ochrony Powietrza zgodnie z rozporządzeniem Wojewody Śląskiego w tym zakresie (Dz. U. Woj. Śl. Nr 23 z dnia 1 kwietnia 2004r. poz. 791, 792, 793. [18].

Przez obszar planistyczny (Granice) przebiega linia elektroenergetyczna o napięciu 110 kV:

- jednotorowa EN 110 kV Łagisza – Kądziałów

Wg „Ekspertyzy...” [21] z roku 2005 ponadnormatywne **poła elektromagnetyczne** przy liniach wysokiego napięcia nie występują, ponieważ wysokość zawieszenia kabli narzucona przez normy budowlane jest na tyle duża, że pod linią natężenie składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego nie przekracza wartości 1kV/m dla linii 110kV i nie może przekroczyć 10kV/m dla linii 220kV i 400kV. Dotrzymanie wartości 1kV/m na terenach zabudowy mieszkaniowej lub przewidzianych pod zabudowę mieszkaniową wymagać będzie zwiększenia wysokości zawieszenia kabli lub okablowania ekranującego.

Klimat akustyczny zakłócony jest **hałasem** z ruchu kołowego na drodze krajowej nr 1, planowanej do przebudowy i podwyższenia klasy technicznej do ekspresowej. Jej uciążliwość ma częściowo zwiększony zasięg przestrzenny z uwagi na podniesienie drogi o 2,0 – 2,5 m nad poziom łąk. Słyszalna jest więc nawet w obrębie starej zabudowy wsi przy ul. Broniewskiego. Najbardziej narażeni na hałas, w tym ponadnormatywny, są mieszkańcy ulic: Ujejskiej i Krynicznej na odcinkach położonych najbliżej drogi krajowej. Również na ulicach głównych miejscowości wzrasta ruch kołowy obniżając komfort zamieszkania.

Niewielkie **cieki powierzchniowe** na łąkach Dworskich i w rejonie Górki – Podrowce, w znacznej części położone na gruntach organicznych, ujęte niegdyś w system rowów melioracyjnych, zagrożone są zanieczyszczeniami komunalnymi odprowadzanymi „na dziko” (ścieki i odpady). Nie konserwowane cieki i rowy melioracyjne stanowią zagrożenie powstawaniem lokalnych zalewisk i podtopień na skutek intensywnych opadów.

Wody podziemne w rejonie opracowania (GZWP Nr 454) są szczególnie zagrożone zanieczyszczeniami odpowierzchniowymi z uwagi na strukturę geologiczną. Na większości obszaru grunty cechuje zmienna i średnia przepuszczalność. Są to piaski i skały lite silnie uszczelnione. Przepuszczalność gruntów pod zabudową cechuje zróżnicowanie [2]. Cały obszar planistyczny (poza łąkami) jest obszarem zasilania triasowego poziomu wodonośnego z opadów atmosferycznych.

Źródła zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych są wielorakie – nieskanalizowane obszary zabudowane, nieszczelne zbiorniki do gromadzenia nieczystości, wylewanie ścieków na pola, dzikie składowiska odpadów, nawozy mineralne i środki ochrony roślin (w coraz mniejszym udziale), transport drogowy.

Zasobom **przyrody żywej** zagraża wiele czynników, wszystkie pochodzenia antropogenicznego. Zbiorowiska naturalnej roślinności zostały przekształcone w odległej już przeszłości. Wielowiekowy, ustabilizowany krajobraz rolniczy ze specyficzną roślinnością towarzyszącą agrocenozom i na łąkach, aktualnie podlega zasadniczej modyfikacji. Zanikają uprawy i użytkowanie łąk na skutek odchodzenia od gospodarki rolniczej. Wkracza roślinność obca i uboga gatunkowo, bardzo ekspansywna. Z wielu obszarów wycofują się gatunki rodzime coraz rzadziej występujące w naturze, co zagraża ich wyginięciem. Przyczynia się do tego także zmiana stosunków wodnych, głównie osuszenia terenów; w nieodległej przeszłości na skutek melioracji podmokłych łąk, obecnie na skutek zwiększającego się leja depresji. Innym zagrożeniem, zwłaszcza dla powiązań przyrodniczych, jest dynamiczne zajmowanie przestrzeni otwartych przez zabudowę mieszkaniową i tworzenie kolejnych barier ekologicznych poprzez zabudowę, urządzenia komunikacji i inne sieciowe.

Przyczynami ewentualnej **awarii** w rejonie obszaru planistycznego mogą być:

- transport materiałów niebezpiecznych drogą krajową nr 1 (DK1)
- zerwanie linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia
- wybuch gazu.

Przez obszar planistyczny biegnie z południa potrójny magistralny gazociąg 3 x gA500 6,3 Mpa, rozgałęziający się na stacji redukcyjno – pomiarowej przy ul. Mieszka I: dwa rurociągi – w kierunku Siewierza przez Granice, jeden w kierunku Zawiercia. Ponadto gazociąg gA 400 biegnie na tyłach zabudowy przy ul. Broniewskiego.

4. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA

Problemy obszaru planistycznego i jego otoczenia związane z ochroną środowiska i warunków dla zachowania zdrowia ludzi, to:

- wzmagająca się uciążliwość drogi DK1; hałas i zanieczyszczenia powietrza, także zagrożenia dla bezpieczeństwa ruchu i mieszkańców sąsiednich terenów z uwagi na możliwość wystąpienia awarii z udziałem materiałów niebezpiecznych,
- zmiany poziomów wodonośnych związane z podniesieniem się lustra wód gruntowych w terenach o słabo przepuszczalnych gruntach obniżen dolinnych w wypełnionym już leju depresji po dawnej kopalni piasku „Kuźnica Warężyńska” i jednocześnie z pogłębiającymi się lejami depresyjnymi od ujęć wody pitnej po wschodniej stronie obszaru planistycznego,
- zagrożenie zanieczyszczeniem poziomów wodonośnych GZWP nr 454 (przepuszczalna struktura geologiczna nadkładu) z uwagi na brak kanalizacji sanitarnej,
- „dzikie” składowiska odpadów
- emisja zanieczyszczeń powietrza pochodzenia komunalnego (przestarzałe urządzenia i paliwa niskiej jakości wykorzystywane dla celów grzewczych).

5. UWARUNKOWANIA EKOFIZJOGRAFICZNE

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U. Nr 155, poz.1298), uwarunkowania ekofizjograficzne obejmują:

- a) określenie przydatności poszczególnych terenów dla rozwoju funkcji użytkowych,
- b) wskazanie terenów, których użytkowanie i zagospodarowanie z uwagi na cechy zasobów środowiska i ich rolę w strukturze przyrodniczej obszaru, powinno być podporządkowane potrzebom zapewnienia prawidłowego funkcjonowania,
- c) określenie ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska lub występowania uciążliwości i zagrożeń, oraz wskazanie obszarów, na których ograniczenia te występują.

Uwarunkowania ekofizjograficzne winny być ukierunkowane na potrzeby konkretnej dokumentacji planistycznej.

5.1. Przydatność terenów dla rozwoju funkcji użytkowych

1. Najistotniejszym celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla Ujejsca części centralnej i północnej jest wskazanie nowych terenów pod **zabudowę mieszkaniową**. Stąd zwrócono szczególną uwagę na elementy

środowiska wpływające na zapewnienie bezpiecznych i korzystnych dla zdrowia warunków zamieszkania.

Z pozycji klasyfikacji terenu dla potrzeb budownictwa:

- niekorzystnymi dla wszelkich rodzajów obiektów są grunty organiczne (1a) i nasypy niekontrolowane. Takie tereny występują na łąkach Dworskich wespół z terenami o względnie dobrych warunkach budowlanych (2a), ale z wodą na poziomie 0 – 2 m ppt. Analogicznymi warunkami cechują się łąki położone pomiędzy drogą krajową S1 a tyłami zabudowy w Podrowcach.
- większość terenów zainwestowanych i wskazywanych do zainwestowania w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Dąbrowę Górniczą cechują grunty o warunkach dogodnych dla budownictwa lekkiego (2b). Dotyczy to rejonu Zarowce, Granice, częściowo ul. Olimpijskiej.
- wzniesienia po wschodniej stronie Ujejsca cechują dogodne warunki budowlane dla wszelkiego typu budownictwa (4b). Trudniejsze dla zainwestowania są stoki o nachyleniu powyżej 5°, które występują w rejonie ul. Wysokiej (Rowce), na Górze Chendówce (Przedewsie) i Pod Górą po południowej stronie obszaru planistycznego. Nie budowlane są tereny wyrobisk po eksploatacji wapienia występujące w tej grupie terenów.

Powyższej klasyfikacji prawie w całości odpowiadają **typy topoklimatów**: od niekorzystnych w łąkowej części obszaru, poprzez średniokorzystne w strefie istniejącej i potencjalnej zabudowy, do korzystnych na wyniesionej części terenów.

Granice istniejącej zabudowy określają też **hydroizobaty** od 1 m do 5 m ppt. Tereny potencjalne przydatne dla rozwoju zabudowy mieszkaniowej położone są już na gruntach o głębiej zalegających poziomach wodonośnych.

2. Podstawową funkcją obszaru planistycznego w przeszłości była **gospodarka rolnicza**.

Dla podtrzymania produktywności gruntów rolnych należałoby w miarę pilnie podjąć działania umożliwiające powrót do gospodarki rolniczej, w innej już strukturze własnościowej i organizacji produkcji rolnej. Sprzyjają temu względnie dobre kompleksy gleb ornych: dominuje pszenno-wadliwy (3), występuje też pszenno-dobry (2), a w części zachodniej – użytki zielone średnie (2z). Są to grunty, które można by wykorzystać do upraw roślin zbożowych, przemysłowych lub dla wypasu zwierząt hodowlanych (w oparciu o ośrodek w miejscu od dawna tak wykorzystywanym, zlokalizowanym przy historycznej drodze do Chruszczobrodu pod Górą Bocianek). W żadnym wypadku tereny położone po wschodniej stronie Ujejsca – nie powinny być zabudowywane.

3. Niewielki fragment terenu zalesionego w rejonie Granice położony w ciągu prywatnych lasów (na siedlisku boru mieszanego sosnowo – dębowego) ciągnących się wąskim pasem w kierunku zachodnim, łączy się na kierunku wschodnim z Lasami Trzebiesławickimi i na Bukowej Górze. **Gospodarka leśna** wymaga tutaj powiększenia kompleksu przez zalesienie wszystkich „rolnych” terenów na zapleczu zabudowy przy ul. Karsowskiej, także (poza granicami planu) północnych obrzeży Lasów Trzebiesławickich i po południowej stronie Bukowej Góry (gleby bielcowe V i VI klasy).

4. Turystyka i rekreacja może tu zaistnieć w formach indywidualnych (turystyka piesza, narciarska i rowerowa, także konna) po urokliwych drogach gospodarczych polnych i leśnych. Możliwe byłoby założenie stadniny koni i ośrodka jeździeckiego w oparciu o niewykorzystywane łąki.

5.2. Tereny, których użytkowanie i zagospodarowanie z uwagi na cechy zasobów środowiska i ich rolę w strukturze przyrodniczej obszaru powinno być podporządkowane potrzebom prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej

Dotyczy to:

- terenów leśnych z koniecznymi wzmocnieniami ich funkcji środowiskowo twórczych i powiązań
- łąk w środkowo – zachodniej części obszaru (zakaz zabudowy)
- terenów porolnych z zaroślami śródpolnymi po wschodniej stronie obszaru (zakaz zabudowy), oraz:
- zadrzewień pośród zabudowy, (np. w rejonie boiska sportowego i w innych miejscach) – do utrzymania
- sadów i ogrodów przydomowych – do utrzymania

Szczegółnej uwagi wymagają obszary o funkcjach korytarzy ekologicznych. Są to tereny leśne i inne w rejonie Granice z rozprzestrzeniającą się zabudową na ciągu powiązań wschód – zachód. W rejonie tym wskazane są:

- utrzymanie istniejących zadrzewień i dolesienia w rejonie ulicy Karsowskiej
- zakaz zabudowy przy ul. Broniewskiego w rejonie cmentarza i Podbuczyn
- ochrona cennego przyrodniczo obszaru polno – zaroślowego „Podrowce” w otoczeniu projektowanego rezerwatu przyrody „Bukowa Góra” (pierwotnie proponowany użytek ekologiczny).

Ponadto należałoby:

- ograniczyć zabudowę ul. Olimpijskiej powyżej skrzyżowania z ul. Mieszka I,
- zrezygnować z zabudowy przy ul. 40-lecia w kierunku północnym na terenach o niekorzystnych warunkach budowlanych (grunty organiczne) i topoklimatycznych (woda na poziomie 0 – 1 m ppt.).

Nie bez znaczenia są **walory krajobrazu**, które uatrakcyjnają obszar opracowania jako miejsce do zamieszkania i do wypoczynku. Dlatego pożądane jest:

- utrzymanie istniejących punktów i ciągów widokowych (np. przy ul. Broniewskiego w rejonie skrzyżowania z ul. Karsowską – widok na Bukową Górę i całe pasmo wzgórz)
- oznakowanie ciągów spacerowych po okolicy, także ciągów pieszych pośród zabudowy (np. przedłużenie ul. Handlowej do boiska sportowego).

Dotyczy to też ochrony materialnych zasobów krajobrazu kulturowego: układu ruralistycznego i tradycyjnych obiektów dawnej wsi rolniczej. Istotnymi będą tutaj wskazówki w zakresie kształtowania zabudowy w nawiązaniu do tradycji budowlanej, dla uniknięcia chaosu przestrzennego i architektonicznego.

5.3. Ograniczenia wynikające z konieczności ochrony zasobów środowiska oraz występowania uciążliwości i zagrożeń.

Najcenniejszym zasobem środowiska jest w obszarze planistycznym triasowy poziom wodonośny zbiornika wód podziemnych zaopatrującego w wodę zarówno mieszkańców Ujejsca jak i wielu innych miejscowości w rejonie Olkusz – Zawiercie.

Ochrona GZWP Nr 454 przed zanieczyszczeniami przenikającymi przez szczelinowo – krasową strukturę geologiczną do stosunkowo płytko zalegających poziomów wodonośnych (20 – 40m ppt.) [23], jest szczególnie ważna. Ujejsce nie mają systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków, i nie zapowiada się zmiana w tym zakresie. A zatem, przy powszechnie stosowanych indywidualnych „systemach” unieszkodliwiania ścieków, wraz ze wzrostem ilości obiektów mieszkaniowych będzie wzrastać zagrożenie zanieczyszczeniem wód podziemnych czerpanych ze studni głębinowych położonych po sąsiedztwu. Zanieczyszczaniu wód sprzyja też „dzikie” składowanie odpadów, zwłaszcza w wyrobiskach poeksploatacyjnych („okna hydrogeologiczne”). Aktem prawnym odnoszącym się do ochrony wód podziemnych (poza prawem wodnym), a ściślej: ujęć tych wód w obszarze planistycznym, była strefa ochrony pośredniej ujęć wody pitnej ustanowiona decyzją Wojewody Katowickiego w 1998r. W strefie o powierzchni 495ha wprowadzone były zakazy lokalizowania:

- 1) wysypisk odpadów toksycznych
- 2) wylewisk ścieków
- 3) zakładów chemicznych
- 4) stacji paliw płynnych
- 5) cmentarzy
- 6) oczyszczalni ścieków
- 7) dużych hodowli zwierząt bez odpowiednich urządzeń zabezpieczających
- 8) nawożenia gruntów rolnych gnojowicą.

W myśl zapisów zawartych w ustawie o zmianie ustawy Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2011r. Nr 32 poz.159) wszystkie strefy ochronne ujęć wody ustanowione przed dniem 1 stycznia 2002r. wygasły z dniem 31 grudnia 2012r. Oznacza to, że ujęcie pozbawione jest ochrony w dotychczasowym zakresie. W ustaleniach projektu planu ze względu na brak podstaw prawnych nie przywołano ww. zakazów zamieszczonych w wygasłej decyzji.

W ustaleniach mpzp winny się znaleźć zapisy o bezwzględnym wymogu realizacji systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków. Inne rozwiązania problemu mogą mieć tylko charakter tymczasowy, a skuteczność ich realizacji i funkcjonowania powinna podlegać kontroli.

Również gospodarka odpadami winna podlegać administracyjnym restrykcjom.

Zachodzi niebezpieczeństwo emisji zanieczyszczeń do powietrza w okresach grzewczych pomimo pełnego wyposażenia Ujejsca w instalacje gazowe (względny ekonomiczne).

Dla ochrony przed emisjami promieniowania elektromagnetycznego nie należy dopuszczać do zabudowy w strefach technicznych linii, także ze względu na ewentualność awarii. Podobne zalecenie dotyczy stref bezpieczeństwa gazociągów magistralnych. Strefy te mogą równocześnie pełnić funkcje powiązań przyrodniczych (teren otwarty, biologicznie aktywny).

W oparciu o opracowanie ekofizjograficzne wskazane byłoby uszczegółowienie i skorygowanie granic obszarów o różnym przeznaczeniu terenów określonych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego m. Dąbrowa Górnicza, a obowiązujących w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego – zgodnie z warunkami rozwoju wynikającymi z cech i właściwości elementów środowiska.

6. USTALENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Plan obejmuje obszar o powierzchni około 366,5ha i stanowi I etap realizacji Uchwały Nr XXX/520/08 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z dnia 24 września 2008 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza w rejonie Ujejsca (obejmując centralną i północną część obszaru wskazanego w tej uchwale). Granica planu przebiega: od północy śladem drogi gruntowej przez tereny leśne oraz drogami polnymi, w tym częściowo śladem ul. Wysokiej, od wschodu częściowo drogami polnymi, w tym na fragmencie śladem ul. Gruszeckiego i Przełajowej a następnie wzdłuż ul. Konstytucji oraz ul. Krynicznej, od zachodu częściowo wzdłuż przebiegu drogi krajowej nr 1 oraz granicy administracyjnej miasta Dąbrowa Górnicza z miastem i gminą Siewierz.

Ustalenia planu zawarte są w formie:

- 1) Tekstowej – uchwały wraz z następującymi załącznikami, będącymi jej integralną częścią:
 - a) Rozstrzygnięcie Rady Miejskiej o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu,
 - b) Rozstrzygnięcie Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej o sposobie realizacji zapisanych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej należących do zadań własnych gminy oraz zasadach ich finansowania, zgodnie z przepisami o finansach publicznych.
- 2) Graficznej – rysunku planu w skali 1:2000, zawierającym wyrys z II edycji „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza”, będącym załącznikiem nr 1 do niniejszej Uchwały i stanowiącym jej integralną część.

Na rysunku planu, obowiązują następujące oznaczenia graficzne ustaleń planu:

- 1) granica obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego,
- 2) linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania,
- 3) nieprzekraczalne linie zabudowy,
- 4) zabytkowe budynki i kapliczki chronione ustaleniami planu,
- 5) historyczne obiekty wojskowe chronione ustaleniami planu,
- 6) granica strefy obserwacji archeologicznej, ustalona planem
- 7) granice obszaru oddziaływania cmentarza 50m i 150m,
- 8) granica obszarów o niekorzystnych warunkach posadawiania obiektów budowlanych,
- 9) gazociąg podwyższonego średniego ciśnienia wraz ze strefą ochronną – planowany do przełożenia,

10) symbole literowe identyfikujące tereny o określonym przeznaczeniu, wydzielone liniami rozgraniczającymi, dla których ustalenia określa niniejsza uchwała:

MN	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej
MN/ZP	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej ze zwiększonym udziałem powierzchni biologicznie czynnej
MNU	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej
UM	teren zabudowy usługowej z towarzyszącą zabudową mieszkaniową
U	teren zabudowy usługowej
US	teren zabudowy usługowej z zakresu sportu i rekreacji
UO	teren zabudowy usługowej z zakresu nauki i oświaty
RU	teren obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych
ZP	teren zieleni urządzonej
ZE	teren zieleni towarzyszącej infrastrukturze technicznej
R	teren rolniczy
ZL	teren lasów
ZL1	teren rolniczy z dopuszczeniem zalesienia
E	teren infrastruktury technicznej z zakresu elektroenergetyki
G	teren infrastruktury technicznej z zakresu gazownictwa
KD	teren dróg publicznych i skrzyżowań
KDZ 1/2	teren drogi publicznej klasy zbiorczej
KDL 1/2	teren drogi publicznej klasy lokalnej
KDD 1/2	teren drogi publicznej klasy dojazdowej
KDD	teren drogi publicznej klasy dojazdowej o zmniejszonej szerokości
KDW	teren drogi wewnętrznej
Kpr	teren komunikacji pieszo-rowerowej

Na rysunku planu, obowiązują następujące oznaczenia graficzne, przyjęte na podstawie przepisów odrębnych:

- 1) granica administracyjna miasta Dąbrowa Górnicza,
- 2) granica Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 454 Olkusz-Zawiercie,
- 3) strefy ochronne gazociągów i stacji gazowej Ujejsce,

Na rysunku planu, występują oznaczenia informacyjne, nie będące ustaleniami planu:

- 1) obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków,
- 2) cieki powierzchniowe i rowy melioracyjne,
- 2) granica proponowanego użytku ekologicznego „Pańska Góra” ,
- 3) hydroizobaty 1m, 2m
- 4) granice i numery ewidencyjne działek,
- 5) schemat istniejących i projektowanych tras sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

Ustalenia planu określają:

- 1) Przepisy ogólne: w § 1 - § 31,
- 2) Przepisy szczegółowe w zakresie przeznaczenia terenu, parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu: w § 32 - § 50,
- 3) Przepisy końcowe: w § 51 - § 54.

7. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

7.1. Ustalenia wstępne

Po przeprowadzeniu analizy ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza w rejonie Ujejsca – części centralnej i północnej stwierdza się, co następuje:

1. Przedmiotowy projekt planu **nie zawiera ustaleń wskazujących na ewentualność transgranicznego oddziaływania na środowisko** przedsięwzięć realizowanych w obszarze planistycznym.
2. Obecne i przyszłe formy zagospodarowania i użytkowania terenu nie są i **nie będą źródłem znaczącego oddziaływania na środowisko**. Walory przyrodnicze „naturalizujących” się terenów byłych upraw, łąk i pastwisk ulegną obniżeniu z uwagi na ograniczenie ich otwartości i nieuniknione zmiany siedliskowe, także z uwagi na likwidację istniejących jeszcze ciągów powiązań pomiędzy zachodnią i wschodnią częścią obszaru oraz wydłużenie zabudowy w kierunku wschodnim.
3. Teren objęty planem **nie wchodzi w obręb** istniejących lub projektowanych **obszarów Natura 2000**. Natomiast w części południowo – wschodniej planowana zabudowa wkracza w granice proponowanego użytku ekologicznego „Pańska Góra”.
4. **Zaniechanie prac nad sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego** wywołałoby negatywne skutki polegające na coraz większym chaosie przestrzennym z przypadkowymi lokalizacjami różnych inwestycji także na terenach przyrodniczo wartościowych. Struktura funkcjonalno – przestrzenna w projekcie planu wynika z przyjętej zasady kontynuacji zagospodarowania istniejącego. Wyjątek stanowi zabudowa mokrych łąk przy ul.40-Lecia oraz zabudowa terenu strefy technicznej czterech gazociągów wysokoprężnych z otoczeniem w rejonie ul.Przełajowej.

7.2. Cele rozwoju miasta i ochrony środowiska, a rozwiązania projektu planu

Strategia rozwoju miasta Dąbrowa Górnicza 2020 (przyjęta na mocy uchwały nr XX/309/07 z dnia 28 listopada 2007r. Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej, określa cele strategiczne Rozwoju w obszarach uznanych za priorytetowe. W ramach priorytetu 3: Atrakcyjność środowiska zamieszkania, cele strategiczne to m.in.:

- 3.2. Dąbrowa Górnicza miastem skutecznie chroniącym zasoby środowiska przyrodniczego, tereny otwarte i walory krajobrazowe.
- 3.3. Dąbrowa Górnicza miastem uporządkowanej gospodarki wodno – ściekowej i odpadami.

W celu 3.2. kierunki działań to m.in.:

- renaturalizacja cieków wodnych (K 3.2.2.)
- poprawa bezpieczeństwa ekologicznego (K 3.2.3.)
- wspieranie rozwoju systemu obszarów chronionych (K 3.2.4.).

Jako przedsięwzięcia strategiczne (stanowiące efekt przełożenia generalnie definiowanych kierunków rozwoju na skonkretyzowane zadania realizacyjne), dla celu 3.2. wskazano m.in.:

- budowę ekranów akustycznych w pasach drogowych,
- tworzenie użytków ekologicznych,
- ochronę i odtworzenie wartości bonitacyjnej terenów rolnych,

- opracowanie i wdrożenie programu ograniczenia niskiej emisji,
a dla celu 3.3. – likwidację dzikich wysypisk śmieci.

Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Dąbrowy Górniczej na lata 2013 – 2017 z perspektywą na lata 2018 – 2020r. przyjętego uchwałą nr XXXI/593/13 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z dnia 4 września 2013r. jest kolejną aktualizacją analogicznego Programu z roku 2009 w dostosowaniu zapisów pierwotnego dokumentu do obecnych uwarunkowań.

Dla Miasta Dąbrowa Górnicza wyznaczono następujące cele ekologiczne z zakresu ochrony środowiska:

- uzyskanie dobrej jakości powietrza atmosferycznego jako element trwałej poprawy standardu życia mieszkańców i utrzymania dobrego stanu środowiska,
- zmniejszenie powierzchni obszarów objętych zasięgiem szkodliwego oddziaływania hałasu komunikacyjnego i przemysłowego,
- **wzmocnienie ochrony przyrody oraz doskonalenie harmonijnego, zrównoważonego rozwoju na obszarach prawnie chronionych lub kwalifikujących się do ochrony prawnej, w tym korytarzy ekologicznych, w szczególności poprzez procedury związane z planowaniem przestrzennym i realizacją procesów inwestycyjnych,**
- dostosowanie działań w zakresie planowania przestrzennego i lokalizacji inwestycji do specyfiki terenów zdegradowanych i poprzemysłowych.

Strategia ochrony środowiska na lata 2013-2017, określa cele i kierunki działań systemowych krótkoterminowe do roku 2017 i długoterminowe do 2020r., między innymi w następujących dziedzinach:

1. System zarządzania ochroną środowiska, w którym celem długoterminowym do 2020r. jest doprowadzenie do sytuacji, w której projekty dokumentów strategicznych wszystkich sektorów gospodarki będą, zgodnie z obowiązującym prawem, poddawane procedurze oceny oddziaływania na środowisko i wyniki tej oceny będą uwzględniane w ostatecznych wersjach tych dokumentów, poprzez silny nadzór nad kierunkami rozwoju miasta i roli ochrony środowiska w jego rozwoju.
2. **W planowaniu przestrzennym: cel długoterminowy - aktualizacja miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które powinny być podstawą lokalizacji nowych inwestycji, a w krótkoterminowych 2013-2017: wprowadzanie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów zobowiązujących do podejmowania działań mających na celu zabezpieczanie środowiska przed negatywnym oddziaływaniem oraz ograniczanie tego oddziaływania**
3. Ochrona powietrza, gdzie celem długoterminowym jest **osiągnięcie odpowiedniej jakości powietrza zgodnie z obowiązującymi standardami.**
4. Ochrona i wykorzystanie wód w celach określonych do 2017r. to m.in.:
 - ochrona zasobów wodnych koniecznych dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców,
 - rozbudowa i modernizacja istniejącej sieci odprowadzania ścieków oraz kontrola efektywności ich oczyszczania,
 - zapobieganie zanieczyszczeniom ze źródeł na terenach nie objętych siecią kanalizacyjną, w tym związanych z produkcją rolną

4. Gospodarka odpadami do 2020r. ma określony cel długoterminowy: **stworzenie systemu gospodarki odpadami, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju** i Polityką Ekologiczną Państwa.
5. Ochrona przed hałasem, w tym m.in. – uwzględnianie zapisów dot. ochrony przed hałasem w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
Celem długoterminowym jest ochrona mieszkańców miasta przed szkodliwym oddziaływaniem hałasu w środowisku, głównie hałasu komunikacyjnego i zapewnienie jak najlepszego stanu akustycznego środowiska.
6. **Ochrona przyrody w celach do 2020r. obejmuje zachowanie bogatej różnorodności biologicznej, a w celach do 2017r. ochronę i rozwój systemu obszarów chronionych**, w szczególności poprzez: Utworzenie obszarów chronionego krajobrazu, rezerwatów przyrody, użytków ekologicznych, zespołów przyrodniczo – krajobrazowych, stanowisk dokumentacyjnych i pomników przyrody – przynajmniej w zakresie wskazanym w inwentaryzacjach przyrodniczych, w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, uwzględnienie spójności miejskiego systemu przyrodniczego (w tym węzłów i korytarzy ekologicznych) w ocenach oddziaływania na środowisko oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
7. Ochrona powierzchni ziemi, to m.in. ochrona gruntów rolnych na terenach cennych przyrodniczo przed zmianą sposobu użytkowania (w dokumentach planistycznych i decyzjach administracyjnych).
8. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym – m.in. celem krótkoterminowym jest monitoring pól elektromagnetycznych oraz egzekucja obowiązku pomiarów źródeł promieniowania.
9. Wykorzystania odnawialnych źródeł energii – wspomaganie wykorzystania odnawialnych źródeł energii m.in. w obrębie budynków komunalnych i mieszkalnych.

Program wykonawczy zobrazowany został w harmonogramie realizacji przedsięwzięć na lata 2013 – 2017, wskazuje działania dla osiągnięcia celów strategii ochrony środowiska w Dąbrowie Górniczej w w/w dziedzinach.

7.3. Ocena projektu planu w aspekcie przydatności terenów dla różnych form zagospodarowania obszaru.

Wg opracowania ekofizjograficznego najkorzystniejsze warunki gruntowo-wodne i topoklimatyczne dla wszelkiej zabudowy, a w tym dla **zabudowy mieszkaniowej** rejonizują się w części południowo – wschodniej obszaru planistycznego (zachodnie stoki Góry Chędówka: Pod Górą, Przedewsie), a także na północ od ul. Mieszka I i na wschód od ul. Broniewskiego (południowe i zachodnie stoki Bukowej Góry; Podrowce). Są to w części tereny o nachyleniu powyżej 5°, co wskazuje na pewne utrudnienia w realizacji inwestycji. Budują je dolomity, wapienie, margle i inne o dogodnych warunkach posadowienia dla wszelkiego typu budownictwa. Dopuszczalne naciski od 0,3MPa dla wietrzelin do 0,5MPa dla skal litych. Woda głębiej niż 2m ppt.

Przydatność tych terenów dla zabudowy mieszkaniowej weryfikowana jest przez inne czynniki, do których przede wszystkim należy sąsiedztwo drogi krajowej nr 1 i jej powiązania z miejscowym systemem drogowo – ulicznym.

Zdecydowana większość terenów zabudowy istniejącej w Ujejscu i projektowanej w południowo – zachodniej części obszaru, plan określa jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej (1MNU – 24MNU). Część tych terenów położona jest na gruntach o niekorzystnych warunkach budowlanych i topoklimatycznych dla zachowania zdrowia mieszkańców. Są to tereny: częściowo 8MNU i w rejonie przepustu gazociągu DN 400 pod ul.Broniewskiego oraz 20MNU naprzeciwko Straży Pożarnej i sąsiedztwa.

Korzystne warunki gruntowo – wodne i topoklimatyczne na piaskach grubo-, średnio- i drobnoziarnistych wodnolodowcowych z przewarstwieniami żwirów, o dogodnych warunkach dla budownictwa lekkiego, o dopuszczalnych naciskach około 0,20 MPa, charakteryzują większość terenów przeznaczonych w planie pod **zabudowę mieszkaniową jednorodziną wolnostojącą** (MN). Jednak podobnie jak w przypadku terenów MNU część terenów MN położona jest na gruntach o niekorzystnych warunkach dla zachowania zdrowia mieszkańców. Są to: 3MN - 6MN i 25MN.

Grunty organiczne i inne o występowaniu wód na poziomie 0-1,0 m ppt. są niekorzystne dla wszystkich rodzajów zabudowy z uwagi na złe warunki gruntowo – wodne i topoklimatyczne, a ponadto z uwagi na kolizję z **funkcjami środowiskotwórczymi** (łąki). Występują one w zachodniej części obszaru planistycznego pomiędzy DK1, dawnym przysiółkiem Rowce, tyłami zabudowy przy ul.Broniewskiego i ul.Krynicznej.

Na tych terenach w planie jako nowe zainwestowanie przewiduje się:

- zabudowę mieszkaniową przy ul.40-Lecia (5MN i 6MN), na tyłach ul.Kwiatowej i w jej przedłużeniu (4MN), na tyłach zabudowy przy ul.Broniewskiego (3MN),
- zabudowę mieszkaniowo – usługową na łączniku terenów otwartych (grunty organiczne nienośne) łąk „Dworskie” z łąkami na północy poprzez park (1ZP) – część terenu 20 MNU.

7.4. Ocena projektu planu w aspekcie funkcjonowania struktury przyrodniczej w powiązaniu z otoczeniem.

Podstawowymi elementami struktury przyrodniczej obszaru planistycznego ściśle powiązanymi z otoczeniem są:

- tereny leśne i wskazane do zalesienia na północy (1ZL-3ZL, 8ZL, 1ZL1) łączące się z lasami na zachodzie i wschodzie (Lasy Trzebiesławickie z Bukową Górą), z drobnymi enklawami leśnymi na powstałym obszarze,
- tereny mokrych łąk z licznymi ciekami (zaniedbane rowy melioracyjne, naturalizujące się cieki) w zachodniej części obszaru planistycznego, z ograniczonym powiązaniem z doliną Przemszy przez barierę ekologiczną, którą jest droga krajowa DK1, określone w planie jako tereny rolnicze z zakazem zabudowy (2R-7R, 10R),
- tereny obrzeża cmentarza, użytków rolnych na północ od ul.Mieszka i pozostałych.

Pozostałe elementy struktury to:

- tereny zadrzewień adaptowane dla funkcji parkowych (1-3ZP) i sportowych (1US) oraz teren rolniczy przeznaczony pod usługi sportu (2US) ,
- zadrzewienia śródpolne z pozostałościami sadów poza terenami zabudowy,

- nieliczne uprawiane grunty rolne, ugory i nieużytki porolne z zapoczątkowanym procesem sukcesji,
- zieleń towarzysząca zabudowie.

Najistotniejszy korytarz ekologiczny o znaczeniu ponadlokalnym występuje na północy w części terenów leśnych. Jego funkcjonowanie jest zagrożone rozprzestrzeniającą się zabudową, zwłaszcza w rejonie Podbuczyn (poza granicami opracowania).

Pozostałe ciągi powiązań lokalnych funkcjonujące w lukach budowlanych i wiążące pomiędzy sobą tereny wielkoprzestrzennych łąk nieużytków porolnych, wg ustaleń planu powtórzonych za ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przestaną istnieć. Dotyczy to terenów pomiędzy dwoma łąkami i pomiędzy łąkami, a terenami rolnymi:

- ciąg: teren gruntów organicznych przylegający do ul. Ujejskiej – park – łąki w sąsiedztwie, (aktualnie zabudowywane mokradła),
- ciąg: łąki po zachodniej stronie ul. Broniewskiego w osi okresowego cieku z terenami rolnymi na wschodzie poprzez strefę techniczną gazociągu DN 400 CN 1,6 MPa Szobiszowice – Ząbkowice. Ogrodzenie tych terenów uniemożliwi funkcjonowanie ciągu i dostęp do gazociągu oraz spowoduje powstanie na łąkach wysp ekologicznych skutkujących ubożeniem i degeneracją gatunkową roślin i zwierząt (łąki były niegdyś wskazywane do objęcia ochroną prawną z uwagi na wysokie walory przyrodnicze).

Ustalenia planu, przez wskazanie pod zabudowę mieszkaniową części terenu 24MN uszczuplają teren proponowanego w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego użytku ekologicznego „Pańska Góra”.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza w rejonie Ujejsca uwzględnia zalecenia opracowania ekofizjograficznego w stopniu możliwym dla uzyskania zgodności z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Dotyczy to:

- utrzymania terenów leśnych (lasy ochronne wg § 8 ust.1 pkt.3 uchwały) na ciągu powiązań o znaczeniu ponadlokalnym w północnej części obszaru planistycznego (1ZL, 2ZL, 3ZL),
- w sąsiedztwie lasu wprowadzenia zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej ze zwiększonym udziałem powierzchni biologicznie czynnej (min.50%) dla wzmocnienia funkcji powiązań (1MN/ZP, 2MN/ZP, 3MN/ZP) i zabudowy mieszkaniowo – usługowej (1MNU),
- utrzymania terenów łąk i dawnych gruntów ornych jako terenów rolniczych wyłączonych z zabudowy (2R-7R, 10R),
- zachowania enklaw leśnych pośród zabudowy i na terenach rolnych (4ZL – 8ZL),
- utrzymania terenów otwartych jako tereny rolnicze z dopuszczeniem zabudowy wyłącznie związanej z działalnością rolniczą (1R, 8R, 9R),
- zachowania terenów parkowych (1ZP, 2ZP, 3ZP).

W § 6 pt. „Zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego” pkt 2 ustala się m.in. kształtowanie zewnętrznych i wewnętrznych powiązań ekologicznych obszaru objętego planem poprzez ochronę istniejących terenów otwartych, rolniczych R, lasów i dolesień ZL, ZL1, zieleni urządzonej ZP, ZE, terenów sportu i rekreacji US oraz zieleni przydomowej i ogrodów towarzyszących zabudowie mieszkaniowej w ramach terenów MN, MN/ZP i MNU.

W „Zasadach ochrony środowiska przyrody i krajobrazu kulturowego” § 8 pkt 1 brzmi:
W celu ochrony terenów przyrodniczo cennych o walorach przyrodniczo-krajobrazowych:

- 1) Ustala się ochronę przestrzeni terenów otwartych w obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej na terenach rolniczych: wyłączonych z zabudowy 2R – 7R, 10R oraz z dopuszczeniem zabudowy związanej z działalnością rolniczą: 1R, 8R, 9R. Wprowadza się ograniczenia w zagospodarowaniu i zainwestowaniu terenów zgodnie z ustaleniami szczegółowymi.
- 2) Lasy położone na obszarze objętym planem w terenach o symbolach: 1ZL – 8ZL są lasami ochronnymi w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 28 września 1991r. o lasach.
- 3) W otoczeniu „Pańskiej Góry”, ogranicza się zagospodarowanie poprzez: wykluczenie z zabudowy i rolnicze przeznaczenie terenu 10R, wprowadzenie usług z zakresu sportu i rekreacji 2US ze zwiększonym udziałem powierzchni biologicznie czynnej.
- 4) Ustala się zakaz nieuzasadnionej likwidacji drzewostanu. Przy realizacji obiektów budowlanych postępowanie z istniejącym drzewostanem zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody.

Rozwinięcie zasad ogólnych określonych w §6 i §8 ma miejsce w ustaleniach szczegółowych pt. „Przeznaczenie terenu, parametry i wskaźniki zagospodarowania terenu”. W §34 dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej MN określa się minimalną 40% powierzchnię terenu biologicznie czynnego w powierzchni działki, a w §35 dla zabudowy j.w. ze zwiększonym udziałem powierzchni biologicznie czynnej – 50%. Dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej obejmujących większość terenów aktualnie zabudowanych z udziałem ogrodów i sadów przydomowych, wskaźnik ten wynosi około 35% terenu biologicznie czynnego w powierzchni działki budowlanej.

7.5. Wpływ zmian w zagospodarowaniu przestrzennym na elementy środowiska

7.5.1. Wpływ realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na powierzchnię ziemi

Obszar planistyczny tylko miejscowo był w przeszłości narażony na przekształcenia powierzchni związane z lokalną eksploatacją surowców budowlanych. Obecnie wyrobiska są wypełnione odpadami budowlanymi i innymi. Największe występowały w Podrowcach i na zachodnim stoku Góry Chędówka.

Realizacja ustaleń planu w niewielkim stopniu wpłynie na powierzchnię ziemi. Najistotniejsze zmiany będą zachodzić przy uzdatnianiu terenów nie budowlanych (grunty organiczne i o poziomie wód 0 – 1,0 m ppt) na potrzeby budowlane, co będzie skutkować zasypywaniem i nieodwracalnym niszczeniem gruntów rodzimych wraz z siedliskami przyrodniczymi tam występującymi. Dotyczy to terenów omówionych w rozdz. 7.3 (zabudowa przy ul.40-Lecia, fragm. przy ul.Ujejskiej i inne).

7.5.2. Wpływ realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na wody powierzchniowe i podziemne

W obszarze planistycznym **wody powierzchniowe** to część rowów melioracyjnych na łąkach wraz z ciekami okresowymi (rów zbiorczy wzdłuż ul.Broniewskiego z przepustem pod tą ulicą w rejonie skrzyżowania z magistralnym gazociągami Szobiszowice – Ząbkowice). Tereny, przez które biegnie ul.40 Lecia (powstała dzięki

nadsypaniu trasy odpadami budowlanymi) są mocno nawodnione i częściowo zarośnięte charakterystyczną nadwodną roślinnością. Wody te są narażone na zanieczyszczenie ściekami bytowymi odprowadzanymi na dziko i ociekami z dzikich składowisk odpadów. Bagienne grunty z okresową wodą stojącą na powierzchni występują też w bliskim sąsiedztwie parku za remizą straży pożarnej. Bliżej nie sprecyzowany termin realizacji rozdzielczej sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej przy równoczesnym rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej zagraża dalszą degradacją wód powierzchniowych i podziemnych. Bowiem obszar planistyczny w większej (wschodniej) części położony jest w obrębie triasowego zbiornika wód podziemnych GZWP nr 454 Olkusz – Zawiercie o najwyższym stopniu zagrożenia zanieczyszczeniami. Biorąc pod uwagę nie sprecyzowany termin realizacji systemu odprowadzania ścieków w rejonie Ujejsca i zakładane co najmniej podwojenie wielkości terenów osiedleńczych, zachodzi duże prawdopodobieństwo zanieczyszczenia płytko położonych poziomów wodonośnych z uwagi na szczelinowo – krasową strukturę hydrogeologiczną (obszar planistyczny zasila poziom wodonośny poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych, wraz z zanieczyszczeniami). Ponadto mogą być problemy z zaopatrzeniem w wodę pitną z ujejskich ujęć położonych już poza granicami opracowania mpzp, ze względu na ich niską wydajność.

W tekście planu, w § 26 ustala się odprowadzenie ścieków systemem kanalizacji sanitarnej do miejskiej oczyszczalni ścieków (pkt 1) z dopuszczeniem na terenach nie objętych planowaną budową miejskiego systemu odprowadzenia ścieków lub w ekonomicznie uzasadnionych przypadkach braku technicznych możliwości podłączenia do zbiorczego systemu kanalizacji - stosowania przydomowych oczyszczalni ścieków z zakazem doczyszczania w gruncie lub odprowadzanie ścieków do szczelnych zbiorników bezodpływowych.

W § 27 ustala się następujące zasady w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych:

- 1) Budowa miejskiego systemu kanalizacji deszczowej w systemie zamkniętym z odprowadzeniem wód opadowych do płynących cieków powierzchniowych
- 2) Zastosowanie lokalnych systemów odwodnień powierzchniowych z rozsączeniem wody w gruntach przepuszczalnych w ramach nieruchomości gruntowej; zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych nie może powodować szkodliwej zmiany stanu wody na gruncie sąsiednim; w przypadku braku powyższych możliwości odprowadzenia wód opadowych i roztopowych ustala się wykorzystanie miejskiego systemu kanalizacji deszczowej.
- 3) Dopuszcza się zastosowanie zbiorników retencyjnych wód opadowych wraz z pompownią.
- 4) Obowiązek stosowania urządzeń podczyszczających przy odprowadzaniu wód opadowych z powierzchni zanieczyszczonych o trwałej nawierzchni, w szczególności z terenów produkcyjnych, handlowych, usługowych i składowych, baz transportowych oraz dróg i parkingów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne.

Punkt 7 § 8 w zakresie postępowania z odpadami, ustala :

- 1) zakazy:
 - a) zagospodarowywania terenu związanego ze zbieraniem, magazynowaniem i przetwarzaniem odpadów, z wyjątkami określonymi w pkt 3,

- b) lokalizacji składowisk odpadów, złomowisk, spalarni odpadów i współspalarni odpadów, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach,
- 2) nakaz odbioru odpadów komunalnych w systemie zorganizowanym,
- 3) dopuszczenia:
 - a) na terenach przeznaczonych do zabudowy innych niż tereny o symbolach ogólnych: MN, MN/ZP, dopuszcza się lokalizację punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz.U. z 2012r.poz. 391),
 - b) wstępne magazynowanie odpadów dopuszcza się dla przedsiębiorców będących ich wytwórcami na terenie do którego posiadają tytuł prawny; dopuszczenie dotyczy wyłącznie magazynowania w budynkach.

7.5.3. Wpływ realizacji ustaleń planu na warunki aerosanitarne i klimat akustyczny

W obrębie zabudowy mieszkaniowej i usługowej wpływ na okresowe pogorszenie warunków aerosanitarnych może mieć użytkowanie tradycyjnych urządzeń grzewczych i stosowanie złej jakości paliw (tym „tradycyjne” spalanie odpadów), ponieważ wymuszane aktualnie nie najlepszą sytuacją ekonomiczną znacznej części społeczeństwa. Postępowanie w tym zakresie zgodnie z zapisem § 29 pkt 2) tekstu planu: „ustala się stosowanie indywidualnych, ekologicznych, nowoczesnych technologii gwarantujących wysoką sprawność energetyczną i wysoką efektywność ekologiczną (niski wskaźnik emisji). Dopuszcza się wykorzystanie niekonwencjonalnych źródeł energii” - w odniesieniu do wszystkich budynków wymagających ogrzewania, może wpłynąć na korzystne **obniżenie ilości emitowanych zanieczyszczeń do powietrza**.

Źródłem zanieczyszczeń powietrza na zachodnim obrzeżu Ujejsca jest transport na drodze krajowej nr 1, który stale zwiększa swą intensywność. W ruchu emitowane są: tlenek węgla, dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, węglowodory i pył. Przewiduje się [27], że ponadnormatywne emisje dwutlenku azotu będą sięgać około 40m od krawędzi drogi w roku 2014, a w 2024 – już 60m. Jeszcze dalszy zasięg – do 75m, przewiduje się jeśli droga nie będzie zmodernizowana.

Ochronę przed nadmiernym **promieniowaniem elektromagnetycznym** zabezpiecza ustalenie w § 32 pkt 2-a) „Dopuszcza się ... na terenach MN i MN/ZP o dominującej funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej wyłącznie infrastrukturę telekomunikacyjną o nieznacznym oddziaływaniu”.

7.5.4 Wpływ realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na zasoby przyrody i krajobraz kulturowy

Wpływ realizacji ustaleń planu na zasoby przyrody będzie polegał na:

- zmniejszanie powierzchni biologicznie czynnej poprzez ponad dwukrotne zwiększenie powierzchni zainwestowania w porównaniu ze stanem obecnym,
- przerwaniu ciągłości przestrzennej (fragmentacji) terenów biologicznie czynnych przez stwarzanie barier w postaci zabudowy i ogrodzeń działek (obudowa ul.40-Lecia, rejon skrzyżowania gazociągu magistralnego z ul.Broniewskiego, rejon w sąsiedztwie Straży Pożarnej),
- zmianie rodzaju szaty roślinnej w obrębie działek,

- zaniku gatunków charakterystycznych dla obecnych zbiorowisk (szczególnie istotnych na terenach mokrych łąk),

Równocześnie tekst planu zawiera zapisy:

- o kształtowaniu zewnętrznych i wewnętrznych powiązań ekologicznych obszaru objętego planem poprzez ochronę istniejących terenów otwartych rolniczych R, lasów i dolesień ZL, ZL1, zieleni urządzonej ZP, ZE, obiektów sportu i rekreacji US oraz zieleni przydomowej i ogrodów towarzyszących zabudowie mieszkaniowej w ramach terenów MNU i MN, MN/ZP (§ 6 pkt 2),
- umożliwiające utrzymanie funkcji powiązań na ciągu o znaczeniu ponadlokalnym (lasu i możliwość dolesień w części północnej obszaru planistycznego),
- potwierdzające potrzebę ochrony terenów przyrodniczo cennych o walorach przyrodniczo – krajobrazowych (§ 8 ust. 1), a w tym:
 - funkcji ochronnych rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
 - funkcji ochronnych lasów,
 - ochronę istniejącego drzewostanu i remiz śródpolnych,
- ochronę dziedzictwa kulturowego i krajobrazu (§ 9 - § 13) poprzez:
 - ochronę zabytków, związanych z historyczną tradycją dzielnicy: zabytkowych budynków stanowiących przykłady lokalnej tradycji budowlanej,
 - ochronę kapliczek przydrożnych,
 - ochronę historycznych obiektów wojskowych, stanowiących relikty linii umocnień z czasów II wojny światowej,
 - ustalenie strefy obserwacji archeologicznej.

Jeśli przyjąć, że zabudowa terenu nowymi obiektami mieszkaniowymi i mieszkaniowo – usługowymi będzie się odbywać zgodnie z ustaleniami planu dotyczącymi wskaźników zabudowy, wysokości obiektów, kształtów i kolorystyki dachów, materiałów wykończeniowych i ogrodzeń, można by mieć nadzieję na ukształtowanie osiedli o harmonijnym krajobrazie. Niestety planowana obudowa wszystkich dróg łącznie z odcinkami o szczególnych walorach widokowych wpłynie na utratę atrakcyjności turystycznej obszaru. Dewastacji krajobrazu sprzyjać też będzie rozproszenie zabudowy, bowiem planowane pod zabudowę tereny w przewidywanej przyszłości nie będą zainwestowane ze względu na ich przerost i brak popytu stosownego do ich wielkości.

Wielkość terenów przeznaczonych pod nową zabudowę mieszkaniową i usługową co najmniej dwukrotnie przekracza wielkość terenów obecnie zainwestowanych. Ponadto plan wskazuje też tereny pod zabudowę nie kwalifikujące się dla zabudowy mieszkaniowej ze względów fizjograficznych (grunty nienośne na łąkach, o poziomie wód 0-1,0 m ppt. i na lokalnych ciągach powiązań ekologicznych), lub z uwagi na bezpieczeństwo ludzi (strefy techniczne gazociągów magistralnych). Te propozycje wynikają jednak z obowiązku uzyskania zgodności mpzp z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miast, gdzie w trakcie jego sporządzania napływały liczne wnioski właścicieli gruntów o włączenie ich do terenów budowlanych, w większości uwzględniane na mocy uchwały Rady Miejskiej.

7.6 Szczegółne zagrożenia środowiska

W obszarze planistycznym potencjalne zagrożenia awaria może stanowić wiązka gazociągów wysokoprężnych z kolejnym projektowanym. Są to gazociągi biegnące przez wschodnią część Ujejsca:

- DN 500 CN 4,0 MPa Zdieszowice –Tworzeń

- DN 500 CN 6,3 MPa Tworzeń – Tworóg nitka 1
- DN 500 CN 6,3 MPa Tworzeń – Tworóg nitka 2
- DN 400 CN 1,6 MPa Tworzeń – Tworóg (proj. równoległy do poprzednich)
- DN 400 CN 1,6 MPa Sobiszowice – Ząbkowice położony częściowo na zachodnim zapleczu istniejącej zabudowy przy ul. Broniewskiego (1-3MN), planowany do przełożenia
- stacja redukcyjno – pomiarowa gazu przy ul. Mieszka I (1 G).

Zagrożenia mogą wystąpić w wyjątkowych okolicznościach, niemniej trudno je wykluczyć. Dlatego nie jest korzystne lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej w strefach kontrolowanych gazociągów (8MN, 10MN-12MN, 17MN-19MN).

Potencjalne niebezpieczeństwo stwarza też linia elektroenergetyczna 110 kV przecinająca tereny 1MN i 2MN/ZP (np. zerwanie przez huragan lub oblodzenie). Niewykluczone są awarie i zdarzenia losowe na drogach publicznych, co nie wynika z ustaleń dotyczących przeznaczenia terenów.

7.7 Metody analizy skutków realizacji projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

W zakresie monitoringu skutków realizacji planu na środowisko przyjęto:

- a) nadzór w trakcie realizacji inwestycji w celu sprawdzania zgodności wykonywanych prac ze środkami łagodzenia niekorzystnych oddziaływań na środowisko (wskaźników ustalonych w planie w zakresie udziału powierzchni biologicznie aktywnych w powierzchni działek budowlanych oraz stosowania rozwiązań chroniących wody przygruntowe i podziemne przed zanieczyszczeniem)
- b) monitorowanie okresowe funkcjonowania urządzeń służących ochronie środowiska.

Monitorowanie w zakresie realizacji inwestycji odbywać się winno poprzez badanie zgodności z dokumentacjami projektowymi ze szczególnym zwróceniem uwagi na gospodarkę wodno–ściekową oraz gospodarkę odpadami. Dotyczy to:

- sprawdzania umów na wywożenie ścieków oraz okresowe badania szczelności zbiorników – co najmniej jedno badanie w roku na przemian w okresie zimowym i letnim,
- okresowego sprawdzania umów w zakresie podłączeń budynków do kanalizacji sanitarnej po jej zrealizowaniu,
- okresowe sprawdzanie umów dotyczących wywozu odpadów.

Prezydent Miasta powinien dokonywać oceny realizacji ustaleń projektu planu w zakresie zgodności z wymaganiami dotyczącymi ochrony środowiska i wykorzystania przestrzeni w trakcie przeprowadzania analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, o której mowa w art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. NR 80, poz. 719 z późn. zm.). Szczególnie istotne będzie tutaj dotrzymanie standardów akustycznych, stosowanie rozwiązań chroniących grunty oraz wody powierzchniowe i podziemne przed zanieczyszczeniem, utrzymanie walorów i powiązań przyrodniczych.

8. STRESZCZENIE Z PODSUMOWANIEM PROGNOZY

Sporządzona prognoza oddziaływania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaganej ustawą z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U Nr 199, poz. 1227 z późn. zmianami). Prognozę sporządza się w celu określenia skutków ustaleń planu na wszystkie elementy środowiska uwzględniając: rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań, prawdopodobieństwo występowania oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych, a także wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska.

Plan obejmuje obszar o powierzchni około 366,5ha i stanowi I etap realizacji Uchwały Nr XXX/520/08 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z dnia 24 września 2008 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza w rejonie Ujejsca (obejmując centralną i północną część obszaru wskazanego w tej uchwale). Granica planu przebiega: od północy śladem drogi gruntowej przez tereny leśne oraz drogami polnymi, w tym częściowo śladem ul. Wysokiej, od wschodu częściowo drogami polnymi, w tym na fragmencie śladem ul. Gruszeckiego i Przelajowej a następnie wzdłuż ul. Konstytucji oraz ul. Krynicznej, od zachodu częściowo wzdłuż przebiegu drogi krajowej nr 1 oraz granicy administracyjnej miasta Dąbrowa Górnicza z miastem i gminą Siewierz.

Większość obszaru to tereny rolnicze, dawne pola uprawne i łąki w obniżeniu dolinnym oraz mały kompleks leśny na północy. Osadnictwo koncentruje się wzdłuż ulic: Broniewskiego, Ujejskiej, Krynicznej, także przy ul. Mieszka I, Olimpijskiej i Ogrodników. Proponowane nowe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lokalizowane są po sąsiedzku, ale też i w oderwaniu od dotychczasowych terenów.

Zatraca się zasada utrzymania ciągłości przestrzennej terenów otwartych i ziarnistości układów osadniczych ze szkodą dla funkcjonowania obu rodzajów użytkowania obszarów. Plan podtrzymuje i wzbogaca tereny ponadlokalnego korytarza ekologicznego, którego częścią jest las z proponowanym zalesieniem byłego gruntu rolnego. Natomiast łąki stają się „wyspami ekologicznymi”. Niemniej wskaźniki udziału przestrzeni biologicznie czynnej w obrębie terenów budowlanych jak i tereny zieleni parkowej oraz drobne enklawy leśne pośród zabudowy wskazują na możliwość utrzymania różnorodności biologicznej wzbogaconej przez bliskie sąsiedztwo z kompleksami o dużej wartości przyrodniczej (Bukowa Góra, Recki Las).

Obok stałego i wzmagającego się niekorzystnego oddziaływania na otoczenie i ludzi drogi krajowej nr 1 bardzo istotnym zagrożeniem dla środowiska, a ściślej – dla wymagających najwyższej ochrony zasobów wód podziemnych, eksploatowanych dla zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną, jest brak kanalizacji sanitarnej. Tymczasowe urządzenia gromadzenia ścieków bytowo – komunalnych w obrębie działek dopuszczone ustaleniami planu do czasu realizacji pełnego systemu kanalizacji rozdzielczej, wymagają stałej kontroli szczelności.

Korzystny dla zapewnienia prawidłowej obsługi komunikacyjnej i bezpieczeństwa mieszkańców nowej zabudowy jest zaprojektowany układ drogowo – uliczny (możliwość dwustronnego dojazdu pojazdów uprzywilejowanych). Również realizacja urządzeń i sieci infrastruktury technicznej wg zasad określonych w tekście planu

będzie korzystna dla mieszkańców i środowiska. Wyjątek stanowią tu wskazywane planem tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej położone fragmentarycznie w obrębie strefy kontrolowanej korytarza magistralnych gazociągów wysokoprężnych i gazociągu Sobiszowice – Ząbkowice. Jest to narażenie bezpieczeństwa mieszkańców ewentualnej zabudowy w strefie i w jej bezpośrednim sąsiedztwie na skutek potencjalnej awarii rurociągów (wybuchu).

Przeprowadzona analiza ustaleń planu i prognoza potencjalnych skutków ich realizacji wskazuje na spełnienie wszystkich wymogów prawnych i merytorycznych w zastanej sytuacji rzeczowej i formalnej.

Zakładając teoretycznie, że ustalenia planu będą realizowane, można założyć, że:

- stan czystości powietrza atmosferycznego nie pogorszy się, albo nawet ulegnie poprawie dzięki zastosowaniu do celów grzewczych nowoczesnych technologii, cechujących się niską emisją zanieczyszczeń w procesie spalania,
- jakość zaopatrzenia w wodę pitną wzrośnie skutkiem rozbudowy i modernizacji sieci wodociągowej,
- zwiększy się bezpieczeństwo pożarowe przez dostosowanie parametrów technicznych sieci wodociągowej do wymogów przeciwpożarowych,
- zostanie ograniczone zagrożenie zanieczyszczaniem środowiska ściekami komunalnymi poprzez budowę systemu kanalizacji rozdzielczej, a do czasu kiedy to nastąpi – przez gromadzenie ścieków w szczelnych zbiornikach i wywóz na oczyszczalnię (co wymaga nadzoru administracyjnego),
- zaniknie „dziki” sposób pozbywania się odpadów (dzięki zamierzonemu obciążeniu wszystkich mieszkańców miast i gmin opłatami za właściwą gospodarkę odpadami w gminach),
- funkcjonowanie struktury przyrodniczej i walory krajobrazu nie ulegną istotnemu pogorszeniu w części północnej i wschodniej obszaru planistycznego, także w obrębie zabudowy.

Syntetyczną ocenę wpływu realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko i zdrowie ludzi zawiera tabela nr 1, zaś szczegółową prognozę oddziaływania realizacji ustaleń planu na środowisko i ludzi – tabela nr 2.

9. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

1. Mapa topograficzna Polski 1:10 000, ark. Dąbrowa Górnicza M-34-51-C-d-2 i ark. Dąbrowa Górnicza – Bielowizna M-34-51-D-c-1
2. Warunki ekofizjograficzne miasta Dąbrowa Górnicza – Przedsiębiorstwo Usługowe „GEOGRAF”, Opr. dr Jerzy Wach z zespołem, Dąbrowa Górnicza, listopad 2003
3. Mapa form geomorfologicznych ze szczególnym uwzględnieniem form antropogenicznych województwa katowickiego, w skali 1: 25 000, PPGK Warszawa 1986-1988
4. Mapa geologiczno-inżynierska m. Dąbrowa Górnicza; mapa gruntów w skali 1: 10 000 i Mapa klasyfikacji terenu dla potrzeb budownictwa w skali 1: 10 000; Przedsiębiorstwo GEMES Sp. z o.o. w Dąbrowie Górniczej
5. Mapa Wojskowego Instytutu Geograficznego 1: 100 000, ark. Katowice, Warszawa 1933
6. Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, ark.521.4 Tarnowskie Góry i ark.522.3 Zawiercie, OPGK Poznań 1986, 1987

7. Mapa sozologiczna w skali 1: 50 000, ark. M-34-51-C (Siewierz), ark. M-34-51-D (Zawiercie), Główny Geodeta Kraju, Warszawa 1995
8. Inwentaryzacja terenu, BRM „Katowice” Sp. z o.o. 2009r., zdjęcia lotnicze
9. Mapa roślinności potencjalnej województwa katowickiego, skala 1: 100 000, F.Celiński, S.Wika 1989
10. Studium historyczne miasta Dąbrowa Górnicza t. I część historyczna, t. I, II i III – Pracownie Konserwacji Zabytków „Arkana” Sp. z o.o. Pracownia Dokumentacji Naukowo – Historycznej, Kraków 1998-1999
11. Górny Śląsk i Zagłębie w dawnych opisach, Wyd. Śląsk Katowice 1984
12. Mapa Topograficzna Karty Królestwa Polskiego (tzw. Kwatermistrzostwa) z 1817r. (wyd. II z 1864r.)
13. Ogólna waloryzacja przyrodnicza Dąbrowy Górniczej (F. Celiński, A.Czyłok) Dąbrowa Górnicza 1994
14. Waloryzacja przyrodnicza miasta Dąbrowa Górnicza (P.Cempulik, J.Betleja, K.Holeksa) PPPP „proNatura” we Wrocławiu, Oddział przy Muzeum Górnośląskim w Bytomiu, 1994
15. Ogólna waloryzacja przyrodnicza Dąbrowy Górniczej (Aktualizacja Ogólnej waloryzacji przyrodniczej Dąbrowy Górniczej wykonanej w 1994r.) Opr. prof. A.Czyłok z zespołem, Sosnowiec 2007 i 2008
16. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego m. Dąbrowa Górnicza (Uchwała Nr XXIII/374/08 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z dnia 30 stycznia 2008r.)
17. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego – Uchwała Nr II/21/2/2004 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 21 czerwca 2004r. (Dz. U. Woj. Śl. Nr 68 z dnia 27 lipca 2004r.)
18. Stan środowiska w województwie śląskim w 2007r. – Wojewoda Śląski, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Katowice 2008r.
19. Raport o stanie sanitarnym powietrza w województwie śląskim w 2004r. WSS-E w Katowicach, 2005r.
20. Program Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Miasta Dąbrowy Górniczej na lata 2008 – 2012 (Atmoterm S.A. październik 2008r.)
21. Ekspertyza dotycząca elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego pochodzącego od instalacji radiokomunikacyjnych, radionawigacyjnych, radiolokacyjnych i teletransmisyjnych oraz linii i stacji elektroenergetycznych o napięciu znamionowym równym lub wyższym 110 kV zlokalizowanych na terenie miasta Dąbrowa Górnicza – WASKO S.A., Gliwice. październik 2005r.
22. Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Psary; W.S.C. „Weber HG” – Pracownia Urbanistyki i Architektury, Psary 2005r.
23. Mapa występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeża skala 1:100 000, PIG Warszawa 1997r.
24. Odpowiedzi na zawiadomienie o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowy Górniczej dla terenów położonych w rejonie Ujejsca (Pismo Prezydenta Miasta Dąbrowa Górnicza znak: WUA.LW.7321-58/09 z dnia 01.12.2009r.)
25. Informacje Urzędu Miasta w Dąbrowie Górniczej z lat 2010, 2011, 2012
26. Opracowanie ekofizjograficzne do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza w rejonie Ujejsca – Biuro Rozwoju Miasta „Katowice” Sp. z o.o., Katowice, sierpień 2010 r.
27. Raport o oddziaływaniu na środowisko drogi krajowej nr 1 do parametrów drogi ekspresowej na odcinku Podwarpie – Dąbrowa Górnicza, km 14+000 – 20+500 – WASKO S.A. Gliwice, październik 2010 (udostępniony do wglądu 10.12. 2010r. na podstawie pisma GDDKiA –O/Ka-P1/PM/439/41b/2010/P)

28. Mapa akustyczna dla Dąbrowy Górniczej, SECTEC Adam Naguszewski (lider), BMT ARGOSS Sp. z o.o., 2011r. na podstawie pomiarów z 2010r.
29. Zaktualizowany Program Ochrony Środowiska dla miasta Dąbrowy Górniczej na lata 2013 – 2017 z perspektywą na lata 2018 - 2020r. (ALBEKO, wrzesień 2013r.)
30. Wizje terenu

Tabela nr 1

**MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA DLA TERENÓW POŁOŻONYCH W REJONIE UJEJSCA – część centralna i północna
SYNTETYCZNA OCENA WPLYWU REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA ŚRODOWISKO I ZDROWIE LUDZI**

Lp.	Tereny:	Syntetyczna ocena wpływu na środowisko		Rodzaje skutków: N – nieodwracalne O – odwracalne d – długotrwałe k – krótkotrwałe	Elementy środowiska szczególnie podatne na zmiany wynikające z realizacji ustaleń planu, zagrożenia dla środowiska i mieszkańców
		Skutki pozytywne	Skutki negatywne		
1	2	3	4	5	6
1	<ul style="list-style-type: none"> – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej istniejącej i projektowanej: <ul style="list-style-type: none"> • na terenach o niekorzystnych warunkach fizjograficznych • w strefach kontrolowanych gazociągów magistralnych • na pozostałych terenach 	<ul style="list-style-type: none"> • • • 	<p>D</p> <p>potencjalnie BD</p> <p>M</p>	<p>N – M</p> <p>Ok – M</p> <p>Od – M</p>	<p>grunty organiczne, siedliska mokrych łąk, bioróżnorodność, zdrowie mieszkańców</p> <p>bezpieczeństwo mieszkańców (potencjalne awarie sieci)</p> <p>powietrze, grunty, wody powierzchniowe i podziemne (potencjalne zwiększenie emisji zanieczyszczeń ze względu na zwiększenie powierzchni terenów mieszkaniowych)</p>
2	– zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z większym udziałem powierzchni biologicznie czynnej	M	U	Od – P	funkcjonowanie korytarza ekologicznego wschód – zachód utrudnione ogrodzeniami działek
3	– zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej (głównie istniejącej)	•	U	Od – M	powietrze atmosferyczne, wody powierzchniowe i podziemne („tradycyjna” emisja zanieczyszczeń)
4	– zabudowy usługowej i towarzyszącej mieszkaniowej	•	U	Od – M	powietrze, zdrowie mieszkańców (częściowo ponadnormatywny hałas komunikacyjny i zagrożenie potencjalnymi awariami)
5	– zabudowy usługowej:	•	M	Od – M	powietrze, powierzchnia ziemi
6	– zabudowy usługowej z zakresu sportu i turystyki	•	M	Ok – M	szata roślinna (wydeptywanie)
7	– zabudowy usługowej z zakresu nauki i oświaty	•	M	Ok – M	szata roślinna (wydeptywanie)
8	– zabudowy obsługi w gospodarstwach rolnych	•	M	Ok – M	hałas
9	– rolne wyłączone z zabudowy	BD (ochrona krajobrazu otwartego)	U	Od – M	zanik użytkowania rolniczego skutkujący zmianami w strukturze siedliskowej i gatunkowej biocenozy
10	– rolne z dopuszczoną zabudową związaną z działalnością rolniczą	D	U	Od – M	wody powierzchniowe i podziemne, krajobraz
11	– lasów	BD	•	Od – P	funkcja korytarza ekologicznego wschód – zachód
12	– rolne do zalesienia	D	•	Od – P	jak wyżej
13	– infrastruktura technicznej	•	M	Od – M	powierzchnia ziemi
14	– ulic publicznych klasy zbiorczej i lokalnej	•	D	Od – M	wszystkie elementy środowiska i bezpieczeństwo ludzi (hałas, zanieczyszczenia powietrza, zagrożenie awarią)
15	– ulic dojazdowych	•	U	Ok – M	jak wyżej, w niewielkim stopniu
16	– dróg wewnętrznych i komunikacji pieszo – rowerowej	•	M	Ok – M	jak wyżej – znikome
Skala oddziaływania na środowisko:		<ul style="list-style-type: none"> • – brak skutków, M – małe, U – umiarkowane, D – duże, BD – bardzo duże 		<p>M – miejscowe (w obszarze planistycznym)</p> <p>P – ponadlokalne</p>	

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA DLA TERENÓW POŁOŻONYCH W REJONIE UJEJSCA
– część centralna i północna
SZCZEGÓŁOWA PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA REALIZACJI USTALEŃ PLANU NA ŚRODOWISKO

Lp.	Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Numer i symbol terenu	Powierzchnia ziemi i gleby	Wody powierzchniowe i podziemne		Warunki klimatyczne i czystość powietrza atmosferycznego	Klimat akustyczny (od sąsiedztwa)	Zasoby przyrody		Walory krajobrazu	Zdrowie mieszkańców	Zagrożenie awarią (od sąsiedztwa)
			retencja	zagrożenie zanieczyszczeniem *			ciągłość przestrzenna powiązań przyrodniczych	różnorodność biologiczna			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej										
1.1	1MN, 2MN i cz. zach. 3MN	-1	-1	-1	•	•	-1	-1	-1	+2	• (-2)
1.2	7MN	-1	-1	-1	•	•	-1	-1	-3	+1	•
1.3	8MN	-1	-1	-1	-1	•	-2	-2	-2	+1	• (-1)
1.4	3MN	-1	-1	-1	-1	•	-1	-1	-1	-1	• (-2)
1.5	5MN, 6MN	-3	-2	-2	-3	• (-2)	-3!	-3	-3!	-3!	•
1.6	4MN	-2	-2	-2	-2	• (-1)	-2	-2	-2	-2	•
1.7	9MN, 13MN-16MN, 21MN	-1	-1	-1	•	•	-1	-1	-1	+1	• (-1)
1.8	25MN	-1	-1	-1	-3	• (-1)	-2	-2	-1	-1	• (-1)
1.9	20MN i cz. wsch. 24MN	-1	-1	-1	•	•	-2	-2	-3!	•	• (-3!)
1.10	22MN-24MN	-2	-1	-1	•	•	-2	-2	-2	+1	•
1.11	10MN-12MN, 17MN-19MN	-1	-1	-1	•	•	-1	1	•	•	• (-3)
2	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej ze zwiększonym udziałem powierzchni biologicznie czynnej										
2.1	1MN/ZP	-1	•	-1	•	•	-1	-1	•	+1	•
2.2	2MN/ZP-3MN/ZP,	-1	•	-1	•	•	-1	-1	•	+1	•
2.3	4MN/ZP	-2	-2	-2	•	-1	-2	-1	-1	+1	• (-2)
3	Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej										
3.1	1MNU	-1	•	-1	•	•	-1	-1	•	+1	• (-2)
3.2	2MNU, 3MNU, 5MNU, 8MNU ptn. cz.	-2	-2	-2	-1	-1	-2	-1	-1	•	• (-2)
3.3	4MNU, 6MNU, 7MNU	-2	-2	-2	•	-1	-2	-1	-1	+1	• (-2)
3.4	8MNU w rejonie przepustu gazowego, 9MNU, cz. 20MNU i cz. 21MNU	-2	-2	-2	-1	-1	-3!	-3	-3	-2	• (-3)
3.5	zach. cz. 19MNU	-2	-2	-2	-2	-1 (-3)	-2	-1	-2	-3	• (-2)
3.6	płd. cz. 8MNU, 18MNU, 19MNU	-2	-2	-2	-1	-1 (-2)	-1	-1	-1	-1	• (-2)
3.7	10MNU-17MNU, 20MNU-24MNU	-2	-2	-2	-1	-1 (-2)	-2	-2	-1	-2	• (-2)
3.8	20MNU przy ul.Krynicznej	-2	-2	-2	-2	-1 (-2)	-2	-2	-1	-2	• (-2)
4	Teren zabudowy usługowej z towarzyszącą funkcją mieszkaniową										
	1UM	-2	-2	-2	-2	-1	-3	-3	-3	+1	•
5	Tereny zabudowy usługowej										
	1U-3U	-2	-2	-2	-1	-1 (-2)	-2	-2	-1	•	• (-1)
6	Tereny obiektów sportu i rekreacji										
	1US, 2US	-1	•	-1	•	-1	-1	-1	•	•	• (-2)
7	Tereny zabudowy usługowej z zakresu nauki i oświaty										
	1UO	-2	-2	-2	•	-1	-2	-2	•	•	•
8	Tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych										
	1RU, 2RU	-3	-3	-2	-2	-2	-3	-3	-2	•	-1
9	Tereny zieleni urządzonej										
	1ZP-3ZP	+2	+3	•	+2	•	+2	+2	+2	+1	•
10	Tereny zieleni towarzyszącej infrastrukturze										
	1ZE, 2ZE	+2	+3	•	+1	•	+3	+2	+2	+1	•
11	Tereny rolnicze wyłączone z zabudowy										
	2R-7R	+3	+3	-1	+2	•	+3	+2	+3	•	•
12	Tereny rolnicze z dop. zabudowy rolniczej										
	1R, 8R, 9R	+2	+3	-1	•	•	+2	+2	+2	•	•
13	Tereny lasów										
	1ZL-8ZL	+3	+3	•	+3	•	+3	+3	+3	•	•
14	Teren rolniczy z dopuszczeniem zalesienia										
	1ZL1	+3	+3	•	+3	•	+3!	+2	+3	•	•
15	Teren urządzeń infrastruktury technicznej z zakresu elektroenergetyki										
	1E-3E	•	•	•	•	•	•	•	-1	•	-1
16	Teren urządzeń infrastruktury technicznej z zakresu gazownictwa										
	1G, 2G	•	•	•	•	•	•	•	-1	•	-2
17	Tereny dróg publicznych klasy zbiorczej										
	1KDZ1/2-4KDZ1/2	-3	-3	-2	-3	-3	-3	-3	-2	-3	-2
18	Tereny dróg publicznych klasy lokalnej										
	1KDL1/2-3KDL1/2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2
19	Tereny dróg publicznych klasy dojazdowej										
	1KDD1/2-14KDD1/2	-2	-2	-2	-2	-1	-2	-2	-1	-1	-1
20	Tereny dróg publicznych klasy dojazdowej o zmniejszonej szerokości										
	1KDD-3KDD	-2	-2	-1	-1	-1	-1	-1	•	-1	•
21	Tereny dróg publicznych i skrzyżowań dróg publicznych										
	1KD	-3	-3	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-1	-1
22	Istniejące drogi wewnętrzne										
	1KDW	-1	-1	•	•	•	-1	-1	•	•	•
23	Tereny komunikacji pieszo-rowerowej										
	1Kpr-4Kpr	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•

* zagrożenie zanieczyszczeniem przy braku rozdzielczej kanalizacji sanitarnej i deszczowej

SKALA ODDZIAŁYWANIA ZREALIZOWANYCH USTALEŃ PLANU NA ŚRODOWISKO I ZDROWIE LUDZI

+3	korzystne	-1	niewielkie niekorzystne
+2	średnio-korzystne	-2	umiarkowanie niekorzystne
+1	mało-korzystne	-3	zdecydowanie niekorzystne
•	brak lub nieistotne	!	najwyższy stopień istotności skutków